

2019-IEJI PASKELBTI PASAULIO LIETUVIŲ METAIS

Seimas, atsižvelgdamas į tai, kad kitais metais sukanka 70 metų, kai buvo paskelbta Lietuvių Charta, kuria įsteigta Pasaulio lietuvių bendruomenė, 2019-uosius vienbalsiai paskelbė Pasaulio lietuvių metais.

Seimo nutarime pabrėžiama, kad Pasaulio lietuvių bendruomenės veikla lietuvių istorijos, kalbos, kultūros, mokslo, paveldo, tradicijų, tautinės tapatybės išsaugojimo srityse prisidėjo prie šiuolaikinės modernios Lietuvos valstybės kūrimo. Taip pat išskiriamas šios bendruomenės indėlis atkuriant nepriklausomą Lietuvos valstybę ir integruojantis į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizaciją, Jungtines Tautas, Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizaciją (UNESCO), Šiaurės Atlanto Sutarties Organizaciją (NATO), Europos Sąjungą.

Kaip anksčiau yra teigęs pasiūlymo iniciatorius Seimo

narys Stasys Tumėnas, siekiant šio tikslo iškelti penki uždaviniai: sudaryti sąlygas Lietuvos gyventojams palaikyti kokybiškai naujus ryšius su užsienio lietuviais, jų bendruomenėmis; ugdyti istorinę sąmonę ir plėsti istorinį žinojimą; skatinti tautinės tapatybės apmąstymą, sklaidą ir įprasminimą; palaikyti lituanistinį švietimą, lietuviškos kultūros tąsą, kultūros paveldo perėmimą ir šiuolaikinį jo interpretavimą; telkti Lietuvos diasporą veiklai, kuri reikšminga Lietuvos valstybingumui, nepriklausomos ir demokratinės valstybės tęstinumui. Lietuvos diasporą sudaro apie 1,3 mln. lietuvių ir lietuvių kilmės žmonių.

Priimtu dokumentu Seimas Vyriausybei pasiūlė sudaryti Pasaulio lietuvių metų komisiją, kuri iki 2018 m. rugsėjo 1 d. parengtų Pasaulio lietuvių metų minėjimo programą, ir numatyti lėšų šiai minėjimo programai įgyvendinti.

LRS inf.

2010-ųjų liepos 6-oji, Italijos lietuviai Romoje kartu su kitais lietuviais visame pasaulyje giedojo „Tautišką giesmę“.

facebook.com

JT SAUGUMO TARYBA ŠVEDIJOJE APTARĖ ŠIAURĖS KORĖJOS IR SIRIJOS KLAUSIMUS

Bendra nuotrauka po derybų.

Reuters

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Antonio Guterresas ir JT Saugumo Tarybos nariai balandžio 21 d. Švedijoje aptarė įvykius Korėjos pusiasalyje ir Sirijoje bei kitus tarptautinius klausimus.

Švedijos vyriausybės kvietimu kasmetinis neformalus JT Saugumo Tarybos darbo posėdis vyko buvusio JT generalinio sekretoriaus Dago Hammarskjoldo sodyboje Bakokroje šalies pietuose.

D. Hammarskjoldas – švedų diplomatas, vadovavęs Jungtinėms Tautoms iki savo žūties per lėktuvo katastrofą 1961 metais.

A. Guterresas, kalbėdamas

su žurnalistais apie balandžio 21 d. susitikimą, trumpai pakomentavo Šiaurės Korėjos pareiškimą, kad ji stabdo branduolinius ir ilgojo nuotolio raketų bandymus.

JT generalinis sekretorius sakė optimistiškai vertinąs tokį Pchenjano sprendimą. Anot jo, „kelias taikiam Korėjos pusiasalio branduoliniui nusiginklavimui yra atviras“.

Tuo tarpu JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose Nikki Haley pareiškė, kad diplomatai „vis dar aklavietėje“ dėl Sirijos klausimo.

Susitikimas Švedijoje vyko praėjus savaitei po Prancūzijos, Didžiosios Britanijos ir JAV

surengtų smūgių Sirijos cheminių ginklų infrastruktūrai. Šios šalys pareiškė, kad Sirijos prezidento Basharo al Assado režimas yra atsakingas už įtariamą cheminę ataką Dumos mieste.

Pasak N. Haley, susitikimas atokioje Pietų Švedijos sodyboje suteikia galimybę jai ir kitiems diplomatomis atitrūkti nuo įprastos rutinos. „Tokie išvykimai labai svarbūs, jie leidžia mums kartais ištrūkti iš Niujorko ir aptarti šiuos dalykus bei pabandyti rasti sprendimą“, – sakė ji.

A. Guterresas svečiavosi Švedijoje iki balandžio 23 d.

LRT

BARBARA BUSH PALAIDOTA PREZIDENTINĖS BIBLIOTEKOS TERITORIJOJE TEKSASE

Buvusi JAV pirmoji ponia ir viena iškiliausių Amerikos politinių dinastijų matriarchė Barbara Bush balandžio 22 d. buvo palaidota George'o Busho prezidentinės bibliotekos teritorijoje Koledž Steišene Teksase (College Station, TX).

B. Bush – 41-ojo JAV prezidento žmona ir 43-iojo motina – mirė balandžio 18 d. savo namuose Teksaso valstijoje. Jai buvo 92 metai. Velionė prisimenama kaip draugiška, sąmojinga ir stipri moteris.

Privačioje laidotuvių ceremonijoje Hjustono Šv. Martyno episkopalinėje bažnyčioje (St. Martin's Episcopal Church) dalyvavo keturi

buvę Amerikos prezidentai: Barbaros vyras George'as H. W. Bushas, su kuriuo ji išgyveno 73 metus, bei jų sūnus George'as W. Bushas, taip pat Billas Clintonas ir Barackas Obama.

Tarp dalyvių buvo ir dabartinė pirmoji ponia Melania Trump (Trump). Prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) ceremonijoje nedalyvavo, kad, pasak Baltųjų rūmų, „būtų išvengta nesklandumų dėl sustiprintų apsaugos priemonių“.

Buvusios JAV pirmosios ponios laidotuvių procesiją stebėjo šimtai žmonių, išsikiavusių abipus gatvės.

STRINGA „BREXIT“ DERYBOS

Ginčas dėl būsimos sienos tarp Airijos ir Šiaurės Airijos stabdo derybas dėl Didžiosios Britanijos pasitraukimo iš Europos Sąjungos (ES). Vyriausybė Londone balandžio 20 d. pareiškė, kad gins Šiaurės Airijos vietą Jungtinės Karalystės vidaus rinkoje, informuoja agentūra „Reuters“.

Taip ji reagavo į laikraščio „Telegraph“ pranešimą. Šis, remdamasis ES šaltiniais, paskelbė, kad ES atmetė britų pasiūlymus dėl sienos. ES atstovų

teigimu, per pokalbius šia tema pažangos praktiškai nepasiekta.

Didžiausias nesantaikos obuolys derybose tarp ES ir Londono – kaip po „Brexito“ 2019 metų kovą būtų galima išvengti pasienio kontrolės tarp ES narės Airijos ir Didžiąjai Britanijai priklausančios Šiaurės Airijos. Čia Airijos vyriausybė reikalauja, jog esant reikalui būtų įtvirtinta, kad salos Šiaurė ir po „Brexito“ turi laikytis ES taisyklių, jei nebus rastas geresnis sprendimas.

ELTA

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Prezidentė Dalia Grybauskaitė gavo popiežiaus Pranciškaus laišką. Juo Šventasis Tėvas dėkoja prezidentei už sveikinimus penktųjų išrinkimo popiežiumi metinių proga. „Šiltai laikiu savo artėjančio vizito į Lietuvą, – rašoma popiežiaus laiške, – ir laiminu Jus bei visus Lietuvos žmones visagalio Dievo vardu.“ Sveikindama popiežių prezidentė palinkėjo Šventajam Tėvui įkvėpimo ir ryžto toliau skleisti tikėjimu paremtą viltį, vienijant viso pasaulio žmones taikesniam, teisingesniam, tauresniam gyvenimui. Prezidentė taip pat padėkojo popiežiui už nuolatinį dėmesį Lietuvai ir jos žmonėms, su dideliu džiaugsmu laukiantiems Šventojo Tėvo apsilankymo mūsų šalyje, rašoma pranešime žiniasklaidai. Prezidentės ir Katalikų bažnyčios kvietimu popiežius Pranciškus su valstybiniu vizitu Lietuvoje lankysis rugsėjo 22–23 dienomis.

Minint Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio 30-ąsias metines, šiemet Lietuvoje bus rengiamos fotografijų parodos, minėjimai, organizuojami pažintiniai maršrutai, tačiau Sąjūdžio iniciatyvinės grupės nariai mano, kad parengta programa – tuštoka. Vyriausybės patvirtintoje renginių programoje numatoma organizuoti Sąjūdžiui skirtas konferencijas bei diskusijas, Vilniuje ir Šiauliuose įrengti Sąjūdžio mitingus įamžinančias lentas. Renginių planą parengė Kultūros ministerija, Seimui 2018-uosius paskelbus Sąjūdžio metais. Anot vieno iš 1988 metų Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narių Gintaro Songailos, programoje trūksta strateginio požiūrio bei aktyvaus turinio, įtraukiant piliečius.

Viešųjų pirkimų tarnyba (VPT) dėl Jogailos Morkūno viešosios įstaigos „Pirmoji kava“ organizuotų „Lietuvos tūkstantmečio vaikų“ konkursų kreipsis į prokuratūrą. Freedata.lt duomenimis, 2011–2017 metais organizuotuose „Lietuvos tūkstantmečio vaikų“ pirkimuose „TV Play“ laimėjo visus septynis konkursus, kurių bendra vertė – 1,325 mln. eurų. Keturiuose iš šių konkursų „TV Play“ buvo vienintelė konkurso dalyvė.

Nuo rugsėjo įsigalios naujos vaikų maitinimo taisyklės: darželiuose ir mokyklose negalės būti siūloma pieno produktų su glajumi, glaistu, šokoladu ar kremu, valgomųjų ledų, rūkytų mėsos gaminių. Taip pat bus draudžiami džiūvėsėliuose volioti ar džiūvėsėliais pabarstyti kepti mėsos, paukštienos ir žuvies gaminiai, padažai su spirgučiais, silkė. Skatinant daržovių vartojimą, nustatytas reikalavimas, kad garnyras (šviežios ar termiškai apdorotos daržovės, išskyrus bulves) sudarytų ne mažiau kaip trečdalį patiekalo svorio. Taip pat kiekvieną dieną vaikams turės būti siūloma rinktis vegetarišką patiekalą, o užkandžiais mokyklose bus leista prekiauti tik tuo atveju, jei tam pritaris tėvai.

Buvusiuose KGB rūmuose Vilniuje įsikūręs Genocido aukų muziejus pervadintas į **Okupacijų ir laisvės kovų muziejų**. Toks pavadinimas nustatytas naujoje Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGRTC) įstatymo redakcijoje. Įstatymą balandžio 19 d. priėmė Seimas. Už įstatymą vienbalsiai pasisakė 95 Seimo nariai. Įstatymas įsigalios, kai jį pasirašys šalies vadovė. Ligšiolinis muziejaus pavadinimas kritikos sulaukė dėl to, kad esą sovietinius nusikaltimus kaip genocidą akcentuojanti Lietuva menkina nacistinės Vokietijos įvykdytą žydų genocidą, prie kurio prisidėjo ir lietuvių kolaborantai. Muziejuje daugiausia pristatomi sovietinio režimo nusikaltimai.

Vyriausybei pritarus europinei direktyvai dėl ginklų kontrolės sugriežtinimo, valdžios atstovai sako, kad tai daugiausiai daroma atsižvelgiant į Vakaruose kilusias terorizmo grėsmes. Vienas pagrindinių pakeitimų – su tam tikromis išlygomis civiliams nebegalima įsigyti pusiau automatinių ginklų, turinčių dideles dėtuves. Lietuvos ginklų savininkų asociacija argumentus dėl terorizmo grėsmių atmeta. Asociacijos valdybos pirmininkas Arūnas Marcinkevičius mano, kad pokyčiais ribojama teisė apsiginti.

Vilniaus apygardos teisme gauta nagrinėti „MG Baltic“ baudžiamoji byla pripažinta prioritetine. Byloje įtarimai pareikšti įtarimai Raimondui Kurlianskiui, Eligijui Masiuliui, Vytautui Gapšiui, Šarūnui Gustainiui, Gintarui Steponavičiui, juridiniams asmenims – koncernui „MG Baltic“, Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžiui ir politinei partijai „Darbo partija“. Prioritetine pripažintą baudžiamąją bylą nagrinės Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų teisėjų – Ugniaus Trumpulio, Jurgitos Kolyčienės ir Stasio Lemežio (teisėjų kolegijos pirmininkas) – kolegija.

Buvusi Lietuvos teisėja ir parlamento narė Neringa Venckienė Jungtinių Valstijų žiniasklaidai pareiškė bijanti būti nužudyta, jei būtų grąžinta į Lietuvą, nes ji esą padėjo atskleisti įtakingų pedofilų tinklą. Jei bus perduota Lietuvai, N. Venckienei gali būti pateikti kaltinimai dėl teismo sprendimo perduoti dukterėčią motinai nevykdymo, tvirkinimo, neteisėto informacijos rinkimo, piktnaudžiavimo vaiko atstovo teisėmis ir kitų nusikaltimų.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV VADINA KINIJĄ IR RUSIJĄ „NESTABILUMO JĖGOMIS“

Laikinas JAV valstybės sekretorius Johnas Sullivanas (John Sullivan).

AP

Jungtinės Valstijos balandžio 20 d. pavadino savo strategines konkurentes Kiniją ir Rusiją „nestabilumo jėgomis“, priskirdamos šias šalis į vieną grupę su Iranu ir Šiaurės Korėja, kur fiksuojami teisių pažeidimai esą prilygsta pasaulinei grėsmei.

Tokį pareiškimą paskelbė laikinasis JAV valstybės sekretorius Johnas Sullivanas, pristatęs kasmetinę Vašingtono pasaulinę žmogaus teisių ataskaitą. Šiemet šiame dokumente daugiausiai dėmesio skiriama destabilizuojantiems valstybių padaromiems teisių pažeidimams.

Žmogaus teisių grupės netrukus sukritikavo šią ataskaitą ir tvirtino, kad JAV prezidento Donaldo Trampo (Donald Trump) respublikonų administracija, susikonsolidavusi į valstybių pažeidimus, nepateikė informacijos apie išpuolius prieš seksualines ir reprodukcinio teises.

Tačiau J. Sullivanas tvirtino, kad šioje ataskaitoje privalo būti kalbama apie grėsmes JAV ir tarptautiniam saugumui.

„2017-ųjų JAV Nacionalinio saugumo strategijoje pripažįstama, kad korumpuotas ir silpnas valdymas kelia grėsmę pasauliniam stabilumui ir JAV interesams. Kai kurios vyriausybės nesugeba išlaikyti saugumo ir patenkinti esminių

savo žmonių poreikių, o kitos paprasčiausiai (to) nenori“, – ataskaitos pratarėje rašė valstybės sekretoriaus pareigas einantis J. Sullivanas.

„Valstybės, kurios riboja žodžio ir taikos susibūrimo laisvės, kurios leidžia (vykdyti) ir vykdo smurtą prieš religinių, etninių ir kitų mažumų grupių narius arba kurios pažeidžia asmenų orumą yra moraliai smerktinos ir kenkia mūsų interesams“, – rašė jis.

„Pavyzdžiui, Kinijos, Rusijos, Irano ir Šiaurės Korėjos vyriausybės kasdien pažeidžia žmogaus teises savo teritorijose, ir todėl (jos) yra nestabilumo jėgos“, – teigė J. Sullivanas.

Vis dėlto naujoji ataskaita neįtikino teisių gynimo organizacijos „Human Rights Watch“ (HRW).

„Šių metų JAV valstybės departamento žmogaus teisių ataskaitoje nėra seksualinių ir reprodukcinio teisių analizės; tai atspindi Trampo administracijos priešišumą šioms problemoms“, – naujienų agentūrai AFP sakė HRW padalinio Vašingtone direktorė Andrea Prasow.

„Taip elgdamasi administracija kenkia dokumentui, kuriuo ilgą laiką pasikliaudavo Kongresas, užsienio vyriausybės ir aktyvistai, vertinantys žmogaus teisių sąlygas visame pasaulyje, – sakė ji. – Deja,

tai tėra vienas administracijos pastangų nuvertinti žmogaus teises kaip JAV užsienio politikos elementą aspektas.“

Praėjusių metų JAV valstybės departamento pranešimas apie žmogaus teisių padėtį pasaulyje buvo parengtas pagal Vašingtono ambasadų visame pasaulyje vykdytus tyrimus vadovaujant ankstesnio šalies vadovo Baracko Obamos administracijai.

Pirmasis D. Trampo valstybės sekretorius Rexas Tillersonas sulaukė daug kritikos, nes atsisakė pats pristatyti šių metų ataskaitą, kaip kad paprastai darydavo jo pirmtakai.

65 metų buvusį naftos pramonės vadovą D. Trampas praėjusį mėnesį atleido įrašų socialiniame tinkle „Twitter“. Žeminančiu atleidimu pasibaičiusi R. Tillersono kadencija truko 414 dienų ir buvo ištis nelengva, nes jis ėjo tradicinei diplomatijai itin mažai dėmesio skiriančios administracijos vyriausiojo diplomato pareigas.

R. Tillersono pareigas perėmė jo pavaduotojas J. Sullivanas, vadovausiantis didžiuliui departamentui, kol JAV Senatas patvirtins naują valstybės sekretorių. Šioms pareigoms D. Trumpas pasiūlė Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) vadovą Mike'ą Pompeo.

LRT

KUBOS PREZIDENTU TAPO M. DIAZ-CANELI

Kubos prezidentu tapus Migueliui Diazui-Caneliui, JAV paragino naują vadą baigti represijas šalyje ir leisti didesnę politinę laisvę.

Vašingtonas naujos valdžios perleidimą pavadino nedemokratišku ir sukritikavo Generalinę Asamblėją dėl siekio išlaikyti represinės galios monopolį, o ne leisti žmonėms pasirinkti laisvus, sąžiningus ir konkurencingus rinkimus. M. Diazą-Canelį naujuoju Kubos

Miguel Diaz-Canel (kairėje) ir Raulis Castro.

BBC

prezidentu Asamblėja patvirtino beveik vienbalsiai. 57-erių Komunistų partijos pareigūnas, kuris iki šiol dirbo prezidento pavaduotoju, bus pirmasis

Kubos vadovas, nepriklausantis Castrų šeimai. Po parlamento balsavimo, jis žadėjo Karibų saloje tęsti revoliuciją bei įvykdyti ekonominių reformų.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštų į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KAS TAVO, TAS IR MANO

Niekaip negaliu pamiršti maždaug prieš 20 metų vykusį pokalbį su pažįstamu prekyautoju nekilnojamoju turtu. Jis tuomet pasakojo apie numatomą neblogą sandėrį, kuriam, deja, trukdė Lietuvos Respublikos įstatymai. Šiame pokalbyje nustebino prekeivio optimizmas – nors įstatymai draudė tam tikrus dalykus, jis nematė reikalo jaudintis, sakydamas: „Yra įstatymas, yra ir apstatymas!“. Šiandien galima drąsiai teigti, kad šis posakis tapo pamatiniu neokomunistinės nomenklatūros gyvenimo ir veiklos principu. Kažkada dar nedrąsiai prichvatizuodami nomenklatūrinius butus (vien ko verta A. M. Brazausko privatizuoto nomenklatūrinio buto Vilniuje istorija!), šie veikėjai taip suižūlėjo, kad kai kas iš jų nekaltu veidu nusiperka regioninio parko teritorijoje esančius ariamus laukus, apsitveria didžiausią plotą, statosi neva poilsinės paskirties kompleksą, nors iš tikrųjų – sau rezidenciją, tačiau daro tai įstaigos vardu, taip apeidamas mokesčius, kuriuos privalo sumokėti eilinis mirtingasis, besistatantis sau būstą. Žodžiu, posakis „yra įstatymas, yra ir apstatymas“ realizuojamas šimtu procentų. Neminėsime to gudruolio nekaltu veidu pavardės, geriau pakalbėkime apie kitą intriguojančią istoriją (nuskambėjusią tuo metu, kai daugelio iš mūsų akys buvo įsmeigtos į Sirijoje vykstančią dramą, o politinis gyvenimas Lietuvoje pasitraukė į antrą planą). Bet to gudruolio neišvengsime – ir čia jis vaidina neantraeilį vaidmenį.

Tiesą sakant, nutiko ne kažin kokio netikėtumo dalykas – paaiškėjo, kad žemės ūkio ministras Bronius Markauskas naudojosi žeme, kurios savininko sutikimo jis neatsiklausė. Negana to, jis už tą žemę ėmė Europos Sąjungos išmokas, mokamas žemdirbiams. Įdomiausia buvo tai, kad, pasak ministro, tai ne jis, o jo motina ūkininkaudama neapsižiūrėjo. Na, atrodytų, negali pykti ant tokio senyvo amžiaus ūkininkės (apie 86 metai), galų gale anokia čia naujiena – pas mus gi įprasta gimines ir artimuosius „įgalioti“ ir veikla užsiimti, ir tūkstančius hektarų – nors įstatymas leidžia ne daugiau 500 ha – valdyti. Tačiau turėkit, ponai, sąžinės, nesityčiokit iš sveiko proto! Gi aišku, kad ne senutė (ir greičiausiai ne pats ministras) aria. Žinoma, galima teigti, jog B. Markauskas tos žemės nepasisavino ir netgi neleido apeiti usnėmis ir viksvomis. Bet... tai ne jo nuosavybės būta, štai kur esmė! Pasiteisinimai, kad tos gretimos žemės savininkas buvo nežinomas, tolygu mažvaikio naiviems mintijimams, kad langas pats ant akmens užkrito. Pabandykite pasiimti kaimyno automobilį be jo žinios ir sutikimo – straipsnis už vagystę garantuotas! O ministras ėmė ir pasiėmė. Pasirodo, taip daug kas daro. Aria be savininkų sutikimo. O kažkas čia aimanuoja, kad Landsbergis kolūkius išardė... Tai kad požiūris į žemę kaip į kolūkinę nuosavybę nedingo!

Trumpai tariant, iškilo moralės klausimas. Ir ką jūs manote? Moralės klausimai nuo valstiečių ir žaliųjų pagrindinių veikėjų – kaip vanduo nuo žąsies. Net Prezidentės žodžiai, kad toks ministras neturi moralinės teisės eiti pareigų, nuskambėjo kaip į dykumą, tiksliau atsimušė į moralės skrupulais nepasižyminčius „valstiečių“ vado išvedžiojimus. Vis dėlto skandalas nuaidėjo per garsiai ir po Prezidentės

„KREMLIAUS BIČIULIAI” IŠSIDUODA

Ramūno Karbauskio bendražygis, valstietis Mindaugas Puidokas apskundė Rasą Juknevičienę, nesenai paskirtą NATO Parlamentinės Asamblėjos Prezidente, Asamblėjos Generaliniam Sekretoriui ir visoms Asamblėjos delegacijoms. Apskundė, nes Rasa Juknevičienė tariamai kaltina valstiečius prorusiškumu.

Galima būtų tik skaniai pasijuokti iš tokio valstiečių užsienio politikos „eksperto” desperatiško veiksmo. Be abejo, tokie skundai atrodo neskaniai, bet tai būtų mažiausia problema.

Reikia aiškiai įvardinti, kodėl valstiečių vadai pastaruoju metu taip karštai puola R. Juknevičienę. Nesirinkdami žodžių ir veiksmų tarpusavyje konkuruoja Ramūnas Karbauskis, Saulius Skvernelis, Mindaugas Puidokas. Priežastis tikrai ne tai, kad Rasa Juknevičienė pastarosiomis savaitėmis pasakė kritinių žodžių apie Karbauskio paskelbtą planą kitais metais nedidinti gynybos išlaidų, nes tai tariamai nuskurdins žmones. Ne vienas opozicijos politikas, žurnalistas ar ekspertas pasakė panašius žodžius. Ne vienas esame kalbėję apie „rusiškų trąšų” galimas įtakas dabartiniams

politikos lyderiams, bet tokios koordinuotos valstiečių vadų atakos, kokią dabar patiria R. Juknevičienė, nė vienas nesa-me patyrę.

Kodėl Rasa to sulaukė? Kas pasikeitė?

O pasikeitė tai, kad Rasa neseniai buvo paskirta NATO Parlamentinės Asamblėjos Prezidente. Natūralu, kad Krekliui labai nepatiko, jog Lietuvos atstovė savo nuoseklia veikla nusipelnė tokio tarptautinės bendruomenės pripažinimo. Krekliui tai lyg „raudonas skuduras”. Ką dažniausiai daro Kremlius, kai kas nors jį taip sunervina? Paprastai tokius dirgiklius Kremlius puola visais savo propagandos, melo ir skundų instrumentais, bandydamas diskredituoti, išgąsdinti, ar bent jau išlieti savo pyktį.

Ir šį kartą Kremlius elgiasi taip pat. Vienintelis skirtumas, kad tokiai savo propagandai ir melui aktyviai naudoja visokių vietinius karbauskius ir puidokus. Todėl nesuklyskime vertindami Puidoko skundo paviršutiniškai – tai nėra tik koks nors kvailas ar gėdingas jauno parlamentar žingsnis, nepriimtinas Lietuvos parlamentinės diplomatinės tradicijai. Tai – akivaizdi paslauga Krekliui, kuri turi būti taip ir vertinama.

POLICIJA ĮVARDIJO ĮTARIAMUOSIUS SKRIPALIŲ APNUODIJIMU

Policija ir žvalgybos agentūros tvirtina įvardijusios pagrindinius įtariamuosius buvusio dvigubo Rusijos agento Sergejaus Skripalio ir jo dukters Julijos apnuodijimo byloje, skelbia „The Telegraph”.

Šiuo metu kovos su terorizmu policija rengiasi „įtariamiams asmenims” kelti bylą. Įtariama, kad žmonės, apie kuriuos kalba pareigūnai, šiuo metu gali būti grįžę į Rusiją.

„The Telegraph” pavyko sužinoti, kad baudžiamajame tyrime, kuris, kaip spėjama, užtruks kelis mėnesius, įvyko esminis lūžis – įvardyti, nors ir neskelbiami, įtariamieji atakos vykdytojai.

Britų žurnalistai skelbia, kad įtariamuosius pavyko nustatyti atlikus nuodugnią į Didžiąją Britaniją konkrečiu metu atvykusių ir iš jo išvykusių lėktuvų keleivių sąrašų analizę, prie sėkmės prisidėjo ir stebėjimo kamerų Solsberyje,

kur įvykdytas apnuodijimas, įrašai.

Skelbiama, kad policija atsekė konkrečių automobilių judėjimą, akcentuojama straipsnyje. „Skotland Jardo kovos su terorizmu pajėgos šiuo metu rengia bylą „į akiratį patekusiems asmenims”, teigia britų žiniasklaida.

Žurnalistų kalbinti tyrėjai pripažino, kad gali kilti „naujų sunkumų”, bandant susisiekti ir pateikti kaltinimus konkrečioms asmenims. „Kovos su terorizmu policijos skyrius greičiausiai atsirems į diplomatinę sieną, sunku pasakyti, ar įtariamuosius pavyks apklausti, ką jau kalbėti apie teismo procesą”, – sakė prisi-statyti nepanoręs pašnekovas.

Straipsnyje taip pat skelbiama, kad britų pareigūnams S. Skripalio apnuodijimo bylą kol kas spręsti žymiai sunkiai nei buvusio Rusijos saugumo agento Aleksandro Litvinenkos

Dar vienas žingsnis dabartinės valdžios lėtoje tektoninėje slinktyje artyn Kremliaus. Valstybės saugumo departamentas (VSD) dėl to neseniai perspėjo.

Vienintelis naudingas dalykas iš M. Puidoko skundo yra tai, kad „Kremliaus bičiuliai” Lietuvoje – nuo Karbauskio iki Puidoko – taip akivaizdžiai išsidavė.

P.S.: verta prisiminti, kad M. Puidokas iki pat 2016 m. Seimo rinkimų aktyviai publikavosi savo pažiūromis žinomame internetetiniame puslapyje „ekspertai.eu”. VSD ir AOTD 2016 metų pradžioje paskelbtame „Grėsmių nacionaliniam saugumui vertinime” perspėjo:

„Didžiausią dėmesį šios organizacijos skyrė prorusiškos propagandos sklaidai lietuviškame internete. Daugiausia ši informacija platinta per interneto svetaines „ekspertai.eu”, „ldiena.lt”, „sauksmas.lt”, „revoliucija.org”, „slfrontas.lt”, „sarmatas.lt”, „versijos.lt”, „laisvaslaikrastis.lt”. Amerikiečiai turi gerą posakį: kas krypuoja kaip žąsis, kas gageną kaip žąsis, greičiausiai ir yra žąsis. Tai labai tinka ir „Kremliaus bičiulių” Lietuvoje apibrėžimui...

Andrius Kubilius, Seimo TS-LKD frakcijos narys

nužudymą. Pastarasis, anot „The Telegraph”, pats susitiko su žudikais, o Skripaliai buvo apnuodyti nervų sistemą veikiančia medžiaga, kuria buvo ištepta jų namų lauko durų rankena.

S. ir J. Skripaliai kovo pradžioje buvo rasti be sąmonės prie vieno Solsberio prekybos centro. Jie kritinės būklės atsidūrė ligoninėje. Didžiosios Britanijos ministrė pirmininkė Theresa May paskelbė, jog rusai buvo apnuodyti cheminiu ginklu „Novičiok”, pagamintu Sovietų Sąjungoje, ir pareiškė, kad už nusikaltimo slypi Rusija. Maskva tokius kaltinimus kategoriškai neigia.

delfi.lt

OPCW EKSPERTAI PAĖMĖ MĖGINIŲ SIRIJOS MIESTE DUMOJE

Tarptautinė cheminių ginklų priežiūros agentūra (OPCW) pranešė, kad jos inspektoriai balandžio 21 d. paėmė mėginių Sirijos mieste Dumoje, kur, kaip įtariama, balandžio 7 d. buvo įvykdyta nuodingųjų dujų ataka.

Misijos, kurią sudaro 9 nariai, paimti mėginiai bus nugabenti į OPCW laboratorijas Reisveike – Hagos, kurioje yra šios organizacijos būstinė, priemiestyje.

LRT

pareiškimo R. Karbauskiui nebus lengva surasti priežastį, kuri premjerui S. Skverneliui padėtų išsaugoti žemės ūkio ministrą B. Markauską.

Geriausia gynyba yra puolimas. Iš šalies pasiklausius „valstiečių žaliųjų” kalbų, tikrai atrodo, kad net ir šioje situacijoje kaltas be abejonės yra... Landsbergis. Kas gi daugiau?

Kęstutis Šilkūnas

LIETUVOS AMBASADA PAGERBTA UŽ ILGAMETĮ DALYVAVIMĄ JAV NACIONALINIAME VYŠNIŲ ŽYDĖJIMO FESTIVALyje

Lietuvos ambasada JAV jau beveik dvidešimt metų iš eilės dalyvauja kasmetiniame Vašingtono Vyšnių žydėjimo festivalyje. Už ilgametę draugystę ir paramą festivaliui renginio organizatoriai Nacionalinės valstijų bendruomenių konferencijos Lietuvos ambasadą apdovanojo specialiu prizu – „2018 Vyšnių žydėjimo festivalio Princesių programos apdovanojimu“, kurį atsiėmė ambasadoriaus pavaduotoja Lyra Puišytė-Bostroem.

Vyšnių žydėjimo festivalio Princesių programa, simbolizuojanti Japonijos ir JAV draugystę, Vašingtone rengiama nuo 1948 metų. Joje dalyvauja visų JAV valstijų ir kai kurių užsienio šalių ambasadų atstovės – jaunosios lyderės, kurios lankosi JAV

valdžios institucijose, įvairių šalių ambasadose, vykdo labdaros projektus. Šiais metais festivalyje Lietuvai atstovauja Paulina Buzaitė, šiuo metu studijuojanti Howard Community kolegijoje, Merilando valstijoje.

Vyšnių žydėjimo festivalis Vašingtone rengiamas nuo 1912 metų, kai tuometinis Tokijo meras padovanojo Vašingtonui tris tūkstančius sakurų sodinukų. Pirmuosius medelius Potomako upės pakrantėse pasodino JAV prezidento Williama Howardo Tafto ir tuometinio Japonijos ambasadoriaus Vašingtone žmonos. Nuo tada kiekvienais metais pražydę vyšnių sodai Vašingtono gyventojams ir svečiams tampa pavasario pradžios simboliu ir pritraukia tūkstančius turistų. **LR URM**

Vyšnių žydėjimo festivalio princesės prie Lietuvos ambasados Vašingtone, JAV.

LR URM

GEDIMINAIČIŲ STULPAI STAMBULO TULPIŲ FESTIVALyje

Gedimino stulpų kompozicijos idėją įgyvendino Stambulo lietuvių bendruomenė kartu su Stambulo gubernatoriaus administracija ir Stambulo Metropolijos savivaldybe.

LR URM

LIETUVOS SIMBOLISTŲ KŪRINIAI – GARSIAJAME ORSĖ MUZIEJUJE

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Orsė muziejuje Paryžiuje kartu su Prancūzijos Prezidentu Emmanueliu Macronu ir pirmąją poną Brigitte Macron, taip pat Estijos ir Latvijos prezidentais atidarė parodą „Laukinė dvasia. Simbolizmas Baltijos šalių mene“.

Ši keturių prezidentų globojama paroda, skirta Baltijos šalių valstybingumo šimtmečių garbei, pristato 19–20 amžių sandūros menininkų – tapytojų, grafikų, skulptorių kūrybą. Jai neabejotiną poveikį padarė Prancūzijoje gimęs simbolizmas, rašoma pranešime žiniasklaidai.

Pasak prezidentės, Lietuva su savo tūkstantmete istorija ir kultūra jau daug amžių yra Europos civilizacijos – bendro identiteto dalis. Per šimtmečius baltiškąją tapatybę nuolat papildydavo Europos

tradicijos. O Baltijos tautos į europietišką kultūrą ir paveldą irgi įnešė savito turinio ir unikalių spalvų.

Mūsų šalies vadovės teigimu, šimtmetis – mums labai brangus valstybės atkūrimo simbolis. Nemažai mūsų menininkų laisvės dvasios sėmėsi būtent čia, Europos kultūros ir meno sostinėje. Prieš 80 metų – 1937-aisiais – Baltijos šalys jau buvo pristačiusios savo kūrybą Paryžiuje, bendrame paviljone pasaulinėje parodoje. Ir štai – mes sugrįžome.

Pusę eksponatų, kuriuos šį kartą Orsė muziejuje pristato Lietuva, sudaro Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūriniai: didingasis „Rex“, „Pasaulio sutvėrimo“, „Sonatų“, „Pasakos“, „Liūdesio“ ciklą ir kiti kūriniai. Greta – Petro Kalpoko, Antano Žmuidzinavičiaus, Antano

Vivulskio, Adomo Varno, Ferdinando Ruščico, Boleslovo Buikos tapybos darbai, Petro Rimšos ir A. Vivulskio skulptūros, Antano Jaroševičiaus knygos „Lietuvių kryžiai“ viršelio projektas ir leidiniai.

Šie eksponatai buvo atrinkti iš Lietuvos dailės muziejaus Vilniuje ir M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Kaune, kurie kartu su Estijos dailės muziejumi Taline ir Latvijos nacionaliniu dailės muziejumi Rygoje yra šios parodos organizatoriai. Parodoje taip pat eksponuojami kūriniai ir leidiniai iš privačių kolekcijų bei bibliotekų.

Visi eksponatai yra apdrausti. Didžiausia suma – milijonu eurų – apdraustas M. K. Čiurlionio paveikslas „Rex“.

Orsė muziejus Paryžiuje

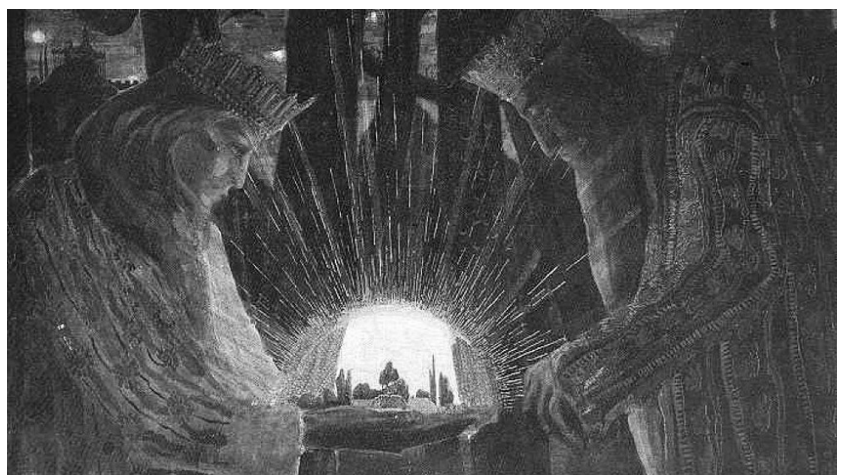
Balandžio 14 dieną Stambulo Emirgano parke įvyko oficialus tulpių kompozicijos, vaizduojančios Gediminaičių stulpus, atidarymas. Gediminaičių stulpų kompozicija pristatyta garsiajame Stambulo tulpių festivalyje, kuris yra rengiamas jau tryliktus metus iš eilės balandžio mėnesį.

Ši kompozicija yra Turkijos lietuvių bendruomenės dovana Lietuvai paminint valstybės atkūrimo šimtmetį renginiais visame pasaulyje, kurią remia Užsienio reikalų ministerijos programa „Globali Lietuva“. Gedimino stulpų kompozicijos idėją įgyvendino Stambulo lietuvių bendruomenė kartu

su Stambulo gubernatoriaus administracija ir Stambulo Metropolijos savivaldybe.

Atidarymo ceremonijoje Stambulo lietuvius Lietuvos valstybės atkūrimo Šimtmečio proga sveikino LR ambasadorius Turkijoje Audrius Brūzga, LR garbės konsulas Stambule Sarper Cengiz, Stambulo gubernatoriaus pavaduotojas Ismail Gultekin bei Stambulo savivaldybės atstovai. Atidarymo ceremoniją pagyvino lietuvių folkloro ansamblis „Raskila“, o „Raskilos“ grojamos lietuvių liaudies dainos ir tautiniai kostiumai paliko didelį įspūdį susirinkusiai Turkijos publikai.

LR URM

M. K. Čiurlionis „Karaliai. Pasaka“, 1909 m.

– vienas įžymiausių muziejų pasaulyje, garsus didžiausia impresionistų meno kūrinių kolekcija. Jis kasmet sulaukia apie 3 mln. lankytojų.

Pastaraisiais dešimtmečiais Lietuvos ir Prancūzijos kultūriniai ryšiai plėtojasi ypač intensyviai: vyksta aktyvūs kultūros mainai, glaudžiai bendradarbiaujama teatro, muzikos, kino, dailės ir kitose srityse.

Parodos atidaryme dalyvavo Prancūzijos prezidentas

E. Macronas su žmona B. Macron, Prancūzijos kultūros ministrė Francoise Nyseen, Paryžiaus miesto vadovai.

Parodą lydi plati kultūrinė programa. „Arte“ televizija kuria dokumentinį filmą, vyks tarptautinė mokslinė konferencija, skirta „Baltijos ir Europos simbolizmo“ bei nacionalinio romantizmo temoms, apskritojų stalo diskusija. Orsė muziejaus Auditoriume rengiamuose koncertuose skambės Baltijos šalių muzika. **LRT**

NATO GINKLUOTĖS DIREKTORIŲ SUSITIKIMAS

Balandžio 18-19 d. Gynybos resursų agentūros prie LR Krašto apsaugos ministerijos vyriausiasis patarėjas pulkininkas Valdas Šiaučiulis dalyvavo NATO Ginkluotės direktorių pava-sariname plenariniame susi-tikime Kapelene (*Capellen*), Liuksemburge.

Tokio lygio susitikimai vyksta du kartus per metus. Jų metu NATO šalių ginkluotės direktoriai diskutuoja aktua-liais NATO pajėgumų kūrimo klausimais. Juose pareigūnai apsieičia informacija apie planuojamus karinių pajėgumų įsigijimus, siekiant skatinti daugiašalį NATO sąjungininkų bendradarbiavimą bendruose įsigijimuose ir pirkimuose.

Diskusijose dėl šiuo metu vykdomo Aljanso žemės stebė-jimo pajėgumo (angl. *Aliance Ground Surveillance, AGS*) kūrimo, plk. V. Šiaučiulis pabrėžė, kad šis projektas yra labai svarbus NATO. Lietuva, kaip programoje dalyvaujanti šalis, yra suinteresuota, kad šis pajėgumas būtų išvystytas kaip įmanoma greičiau, tuo pačiu siekiant, kad maksima-liai kokybiškai atitiktų NATO operacinius poreikius.

Susitikimo metu NATO Ginkluotės direktoriai taip pat aptarė ir šiuo metu vykdomą bendrą amunicijos įsigijimo projektą (angl. *Land Battle Decisive Munitions*), kuriame Lietuva taip pat dalyvauja. Plk. V. Šiaučiulis pabrėžė,

NATO Ginkluotės direktorių susitikime aptartas NATO sąjungininkų bendradarbiavimas bendruose įsigijimuose ir pirkimuose.

LR KAM

kad Lietuvai, kaip ir daugumai kitų NATO šalių, šis projektas yra vienas iš prioritetinių, ir sako, kad Lietuva pritaria,

kad NATO viršūnių susitikimo metu liepos pradžioje projekte dalyvaujančios šalys pasira-šytų Bendradarbiavimo susi-

tarimą, siekiant kuo greičiau pradėti vykdyti amunicijos pirkimus.

LR KAM

ALGIRO BATALIONO KARIAI IŠVYKO Į JUNG TINĖS KARALYSTĖS VADOVAUJAMŲ JUNG TINIŲ EKSPEDICINIŲ PAJĖGŲ PRATYBAS

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotojo pėstininkų bataliono 3-iosios mechanizuotosios pėstininkų kuopos kariai.

LR KAM nuotr.

Balandžio 18 d. Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotojo pėstininkų bataliono 3-iosios mecha-nizuotosios pėstininkų kuopos kariai išvyko į Jungtinę Karalystę, kur dvi savaites dalyvaus Jungtinės Karalystės vadovaujamų Jungtinių eks-pedicinių pajėgų (angl. *Joint Expeditionary Force, JEF*) pratybose „*Joint Warrior 18.1*“. Salisburi Plain poli-gone vyksiančiose pratybose Lietuvos kariai dalyvaus kartu su JEF dalyvaujančių šalių kariais iš Danijos, Estijos, Jungtinės Karalystės, Latvijos, Nyderlandų, Norvegijos, Suomijos ir Švedijos.

Apie 160 Algirdo bataliono karių šiose pratybose dalyvaus kartu su priskirtais vienetais ir iš savo dislokacijos vietos Rukloje į pratybas atsigabenta karine technika.

„Tarptautinės pratybos „*Joint Warrior 18.1*“ Jungtinėje Karalystėje – tai dar

vienas Algirdo bataliono karių patirties ir įgūdžių patikrinimas, apimantis ne tik veiksmus vietovėje, bet ir skirtingos apimties planavimą, garan-tuojantį tinkamą pasirėngimą, perdislokavimą ir išlaikymą. Kartu tai ir puiki galimybė pasidalyti turima patirtimi su tokių pačių tikslų siekiančiais sąjungininkais ir partneriais,“ – sakė LDK Algirdo mecha-nizuotojo pėstininkų bataliono vadas pulkininkas leitenantas Aurelijus Alasauskas.

Bataliono vadas pabrėžia, kad dalyvaudami JEF pratybose Jungtinėje Karalystėje, Algirdo bataliono kariai turi puikią galimybę treniruotis su ne tik būdami nuolatinės dislokacijos vietoje, bet ir įgyti patirties veikiant kariams nepažįstamoje tarptautinėje aplinkoje. „Būtent tokiomis sąlygomis galime išnaudoti seniai patikrintus taktinius sprendimus ir ieškoti naujų, nestandartinių išeičių, didinan-

čių mūsų efektyvumą mūšio lauke,“ – sakė plk. ltn. A. Alasauskas.

Pratybose „*Joint Warrior 18.1*“ dalyvaus sausumos, oro, jūrų pajėgų komponentai. Lietuvos kariai pratybose veiks Danijos kontingento sudėtyje. Su Danijos kariais Algirdo bataliono 3-ios mecha-nizuotosios pėstininkų kuopos kariai turi bendradarbiavimo patirties – praėjusiais metais jie budėjo NATO ypač greito reagavimo pajėgose Danijos kovinės grupės sudėtyje, o nuo šių metų pradžios kartu tęsia budėjimą Jungtinės Karalystės vadovaujamose Jungtinėse ekspedicinėse pajėgose.

JEF steigiamąjį susitarimo memorandumą 2015 m. lap-kričio 30 d. Londone pasirašė projekte dalyvaujančių šalių – Danijos, Estijos, Jungtinės Karalystės, Latvijos, Lietuvos Nyderlandų ir Norvegijos – gynybos ministrai. 2017 m.

vasarą prie JEF prisijungė Suomija bei Švedija. JEF pajėgoms, skirtoms kovai su neprognozuojamais šių dienų iššūkiais, galės būti mobilizuojama iki 10 tūkst. karių, tarp jų ir Lietuvos.

JEF yra integruotos, kintančio dydžio, lengvai pritaikomas ir aukštos parengties pajėgos (angl. pool of force elements), kurios bus pajėgios užtikrinti deramą atsaką susidūrus su krize, reikalaujančia karinio atsako. Konkrečiai krizei skirti pajėgumai leis sukurti lanksčias pajėgas, kurios bus pajėgios užtikrinti operacinius pajėgumus plataus spektro operacijoms: pradedant humanitarine parama, konvenciniu atgrasymu ir baigiant kovinėmis operacijomis bet kurioje pasaulio vietoje.

Pajėgos galės būti greitai aktyvuojamos, kai tik dėl to spendimą priims pajėgumus skiriančios valstybės.

Jungtinių ekspedicinių pajėgų koncepcija skiriasi nuo tarptautinių organizacijų, tačiau jos vadovausis NATO standartais ir procedūromis ir galės papildyti kitas daugianacionalines aukštos parengties intervencines pajėgas ir remti Jungtinių Tautų, NATO ir

Europos Sąjungos veiksmus.

Jungtinių ekspedicinių pajėgų branduolį sudarys Jungtinės Karalystės pajėgos, o dalyvaujančios šalys skirs atitinkamus nacionalinius pajėgumus. 2018 metai Lietuva JEF skiria kuopos dydžio vieneta, nacionalinės paramos elementą. Be to, nuo 2016 m. pradžios JEF operaciniame štabe Nortvude Jungtinėje Karalystėje tarnauja Lietuvos karininkas.

Lietuvos kariai, dalyvaudami JEF, turės dar vieną galimybę treniruotis daugianacionalinėje aplinkoje su jau bendros patirties dalyvavimo tarptautinėse operacijose ir pratybose turinčiais sąjungininkais, dalytis su jais savo patirtimi ir įgūdžiais, siekti dar didesnio sąveikumo ir pasiren-gimo operacijoms. Kartu tai ir dar viena patikima greitojo reagavimo karinė priemonė, leisianti greitai reaguoti į saugumui kylančias grėsmes. Dalyvaudama kuriant JK vadovaujamas ekspedicines pajėgas Lietuva stiprina karinį bendradarbiavimą su šiose pajėgose dalyvaujančiomis šalimis, ir ypač su Jungtine Karalyste, su kuria bendradarbiavimas saugumo ir karinėje srityse pastaraisiais metais tapo ypač intensyvus.

LR KAM inf.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo bataliono karys pratybose.

LR KAM nuotr.

LR GENERALINIS KONSULAS ČIKAGOJE MANTVYDAS BEKEŠIUS KREIPĖSI Į ILINOJAUS SENATĄ IR ATSTOVŲ RŪMUS

LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius lankėsi Ilinojaus valstijos sostinėje Springfielde, kur pasakė kalbą. *LR generalinio konsulato Čikagoje nuotr.*

SIŪLOMA NUKELTI PETRO CVIRKOS PAMINKLĄ VILNIUJE

Vilniaus savivaldybės komisija siūlo nukelti sostinės centre stovintį rašytojo Petro Cvirkos paminklą dėl jo vaidmens įtvirtinant sovietų okupaciją Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metais.

Iš savivaldybės politikų, istorikų, kultūros tyrinėtojų sudaryta Atminties kultūros darbo grupė nusprendė siūlyti Vilniaus merui Remigijui Šimašiui, jog jis teiktų klausimą svarstyti savivaldybės tarybai, žiniasklaidai balandžio 19 d. sakė grupės vadovė konservatorė Paulė Kuzmickienė.

„Sutarėme nukelti paminklą, taip sukuriant prielaidas naujos Vilniaus miesto viešosios erdvės tapatybei atsirasti. Manome, kad tai prasmingas žingsnis švenčiant Lietuvos valstybės atstatymo šimtmetį“, – sakė P. Kuzmickienė.

„Pripažįstame, kad P. Cvirka yra sovietinės ideologijos simbolis, kuris visai neatitinka nepriklausomos Lietuvos laisvės idėjos ir, žinoma, visuomenės lūkesčių. Suprantama, kad jo, ne kaip rašytojo, o politinė veikla yra vertinama neigiamai“, – pridūrė ji.

Anot jos, nukėlus 1959 metais pastatytą paminklą, reikėtų skirti lėšų ir laiko diskusijai su visuomene, ar skulptūra galėtų

likti Vilniaus viešosiose erdvėse, ar turėtų iškeliauti į Grūto parką, Jurbarko rajone esantį P. Cvirkos muziejų, ar į kitas erdves.

„Mes pabrėžiame savo sprendime, kad ta miesto erdvė privalo likti visuomenės reikmėms ir atverti naujas galimybes socialinei kultūrinei raiškai. Tai gali ir turėtų būti diskusijų objektas, kas bus toliau, svarbiausia, kad pati erdvė liktų visuomenei“, – sakė ji.

Politikė tikisi, kad meras leis dėl šio klausimo apsispręsti Vilniaus savivaldybės tarybai. Ji pripažino, kad komisijoje sprendimas nebuvo priimtas vieningai.

„Nuomonės išsiskyrė, bet apsisprendėme, kad vis tik dedame tašką, kad svarstymas nebūtų begalinis. Svarstymą pradėjome 2017-ųjų vasarą, tad tai nebuvo skubotas sprendimas“, – tikino ji.

P. Cvirka 1940-aisiais Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą įstojo į komunistų partiją, buvo marionetinio Liaudies seimo deputatas, padėjo sovietizuoti Lietuvą.

R. Šimašius pats iniciatyvos nežada rodyti ir sako, kad opozicija gali siūlyti svarstyti šį klausimą taryboje.

Anot mero, siūlyti įtraukti

Vilniaus Salomėjos Nėries gimnazija. *wikipedia.org*

Balandžio 19 d. LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius lankėsi Ilinojaus valstijos sostinėje Springfield. Ilgamečio Atstovų Rūmų pirmininko Michael Madigan kvietimu Generalinėje asamblėjoje apsilankęs M. Bekešius sakė kalbas Senato bei Atstovų Rūmų nariams.

Kreipdamasis į Senatorius bei Rūmų atstovus, Generalinis konsulas atkreipė dėmesį, jog Lietuva šiais metais švenčia valstybės atkūrimo šimtmetį ir dėkojo Atstovų Rūmams už priimtą rezoliuciją šios reikšmingos datos proga. Generalinis konsulas taip pat priminė apie sovietinę okupaciją bei JAV palaikymą Lietuvai ir Amerikos lietuvių

indėlį į nepriklausomybės atgavimą. Kalbėdamas apie ilgą Lietuvos ir JAV bei Ilinojaus draugystę, Generalinis konsulas džiaugėsi ir ekonomine partneryste:

„Lietuvių sukurtos įmonės Ilinojuje svariai prisideda prie valstijos ekonomikos IT, finansiniuose, logistikos ir kituose sektoriuose, o JAV kompanijos, tokios kaip *Hollister, Western Union, Nasdaq, Uber, Thermo Fisher Scientific, Intermedix, Mars, Philip Morris, Kinze, Revel Systems* investuoja Lietuvoje. Džiaugiuosi ekonominiais, politiniais ir kultūriniais Ilinojaus bei Lietuvos ryšiais ir tikiu, kad ateityje jie tik stiprės“, – kalbėjo Generalinis konsulas

Mantvydas Bekešius.

Besilankydamas Generalinėje asamblėjoje, Generalinis konsulas taip pat susitiko su abiejų rūmų vadovybe: Senato prezidentu J. Cullerton bei Atstovų Rūmų pirmininku M. Madigan. Taip pat vyko susitikimai su Atstovų Rūmų opozicijos lyderiu J. Durkin ir ekonomikos komiteto atstovais C. Mitchell ir W. Guzzardi.

Vizito metu Generalinis konsulas taip pat aplankė Springfield'o lietuviams skirtą atminimo lentą, kurios vietoje XX amžiaus pradžioje pirmųjų lietuvių emigrantų pastangomis buvo pastyta St. Vincent de Paul's katalikų bažnyčia.

LR generalinio konsulato Čikagoje inf.

Petro Cvirkos paminklas Vilniaus centre. *LŽ nuotr.*

klausimą į tarybos darbotvarkę gali ir opoziciniai konservatoriai. Jis sako įžvelgiantis aiškų skirtumą tarp P. Cvirkos paminklo ir aštrių visuomenės diskusijų sulaukusių Žaliojo tilto skulptūrų, kurios oficialiai nukeltos dėl avarinės būklės ir, anot mero, kėlė pavojų, o vienoje iš grupių stovintys sovietų kariai „buvo spjūvis į veidą mūsų valstybės laisvei“.

„Skirtumas, man atrodo, yra gana akivaizdus su tuo nelaimingu rašytoju, kuris gal ir pasiklydęs buvo, gal ir plagijavo. Man labiau rūpi bendra situacija – kad tas skveras būtų gyvas, sutvarkytas, tad dabar pats aktyvių veiksmų neplanuoju imtis“, – sakė R. Šimašius.

Darbo grupė taip pat svarstė ir kitų sovietmečio kultūros ir politikos veikėjų įamžinimo sostinėje klausimą. Anot P. Kuzmickienės, didesnių diskusijų nekilo dėl skulptoriaus Vlodo Vildžiūno kurtos rašytojos Salomėjos Nėries skulptūros greta jos vardo gimnazijos Vilniaus senamiestyje.

„Skulptūra turi visai kitą emocinį užtaisą. Vienbalsiai nusprendėme, kad tai nėra ide-

ologinis simbolis. Kalbant apie Salomėjos Nėries gimnazijos pavadinimą, teiksime siūlymą pačiai gimnazijai apsispręsti dėl to. Gal jie vis tik kels diskusijas, kuriose gims pasiūlymai dėl pavadinimo prieštaringos praeities neturinčiam kūrėjui – ar Česlovui Milošui, ar Kaziui Bradūnui, tiems, kurie neturi dviprasmiško vertinimo“, – svarstė ji.

Komisija, anot jos, po diskusijų apsisprendė nesiūlyti pervadinti Liudo Giros gatvės ar Venclovų muziejaus. Komisija, pasak jos, įvertino, kad muziejus nėra skirtas prieštaringai vertintam Antanui Venclovai, tačiau dedikuotas jo šeimai, taip pat ir jo sūnui, rašytojui, Jeilio universiteto profesorius Tomui Venclovai.

„Dėl Liudo Giros gatvės pavadinimo Fabijoniškėse balsavome, taip pat priimtas sprendimas jo nekeisti. Aptarėme visus jų gyvenimo aspektus. Liudo Giros gyvenimo aspektai, matyt, leido komisijos nariams apsispręsti taip, kaip apsispręsta“, – paaiškino politikė.

Priimant sprendimus buvo konsultuojamasi ir su Lietuvos

gyventojų genocido ir rezistencijos centru, buvo kreipiamasi į Ypatingąjį Lietuvos archyvą, Vilniaus universiteto istorijos fakultetą.

L. Giros ir S. Nėries gatvės yra Fabijoniškių mikrorajone, S. Nėries gimnazija – senamiestyje. Prie Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) Vilniaus senamiestyje stovėjęs L. Giros paminklas ministerijos prašymu nugriautas dar 2013-aisiais.

P. Cvirkai skirtas paminklas stovi Vilniaus senamiestyje, greta Pylimo ir Pamėnkalnio gatvių sankryžos, to paties vardo skvere. Netoliese yra Venclovų namai-muziejus, kuris įkurtas buvusiam lietuvių rašytojo, sovietmečio švietimo ministro A. Venclovos bute.

Darbo grupę sudaro 16 narių, šeši iš jų – įvairių frakcijų sostinės tarybos politikai, jai priklauso Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Antanas Kulakauskas, architektas Tomas Grunskis, Vilniaus Martyno Mažvydo progimnazijos direktorius istorikas Eugenijus Manelis, menotyrininkė Rasa Antanavičiūtė.

LRT

Mergaitė su vėliava.

JAV LB nuotr.

ESTIJA

Taline paminėta
Kovo 11-oji

Kovo 11 d. Lietuvos Respublikos ambasadoje Estijoje paminėtos 28-osios Nepriklausomybės atkūrimo metinės.

Ambasadoje susirinkę tautiečiai žiūrėjo režisieriaus Donato Ulvydo filmą „Emilija iš Laisvės alėjos“. Renginio da-

lyviai turėjo nuostabią galimybę pabendrauti ir prie puodelio kavos aptarti kino juostą su atvykusiu svečiu – aktoriumi, atlikusiu vieną pagrindinių – saugumiečio, buvusio partizano Leono vaidmenį – Tauru Čiču.

Tą pačią dieną ambasadoje taip pat įvyko Estijos lietuvių bendruomenės metinis ataskaitinis susirinkimas.

LR URM

BRAZILIJA

Brazilijoje darbą pradėjo
Lietuvos garbės konsulas
Carlos Levenstein

Balandžio 16 d. Lietuvos garbės konsulo funkcijas Brazilijoje pradėjo vykdyti Lietuvos garbės konsulas Guarujá mieste Carlos Levenstein.

Teisinį išsilavinimą turintis verslininkas, litvakas, pardavimų ir rinkodaros vadovas vienoje sparčiausiai augančių aukštųjų technologijų Brazilijos įmonių „Maqeo Technologies“ aktyviai prisideda prie Lietuvos verslo tarptautinių ryšių bei potencialo užsienyje plėtros. C. Levenstein priklauso Lietuvos

profesionalų diasporos tinklui „Globalios Lietuvos lyderiai“ bei dalyvauja „Patarėjai verslui“ programoje. Jis yra vienas iš neformalaus diasporos profesionalų kontaktų tinklo „Lietuvos draugai“ iniciatorių bei koordinatorių. 2015 metais C. Levenstein buvo pagerbtas už tarptautinės patirties sklaidą Lietuvoje bei verslo tiltų tarp Lietuvos ir Brazilijos kūrimą J.E. Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės įteiktu „Globalios Lietuvos“ apdovanojimu.

Be C. Levenstein, kurio konsulinė apygarda apima dalį San Paulo valstijos teritorijos ir Minas Gerais vals-

LIETUVIŲ FONDO 55-ASIS METINIS NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

2018 m. balandžio 28 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St. Lemont, IL 60439) vyks LF narių suvažiavimas.

Narių registracija – 8:00

tiją, Brazilijoje dirba dar du Lietuvos garbės konsulai: garbės konsulas San Paulo, Mato Grosso do Sul ir Goiás valstijose Francisco Ricardo Blagevitch bei garbės konsulas Rio de Žaneiro valstijoje Luis Octavio de Souza Bandeira.

Balandžio 16 dieną Lietuvos generaliniame konsulate San Paule vykusio susitikimo su Lietuvos garbės konsulais Brazilijoje metu Lietuvos generalinė konsulė Laura Tupe įteikė garbės konsulo veiklos patentą C.

JAV LB TARYBOS RINKIMAI 2018

Jau septintą dešimtmetį skaičiuojanti JAV lietuvių bendruomenė yra vienintelė organizacija, vienijanti visus Amerikoje gyvenančius lietuvius ir jų šeimų narius. JAV LB veikla yra be galo įvairi: remia lituanistines mokyklas, organizuoja kultūrinius renginius, dainų ir šokių šventes, sporto turnyrus, mokslo simpoziumus, atstovauja Amerikos lietuviams Pasaulio lietuvių bendruomenėje. Taryba yra svarbiausias JAV LB padalinys, nustatantis organizacijos veiklos kryptį bei būdus. Todėl šie rinkimai yra ypatingai svarbūs JAV gyvenantiems lietuviams ir juose išrinktų kandidatų sprendimai darys įtaką visoms Amerikos

lietuvių bendruomenėms.

JAV LB Taryba bus renkama 2018 m. gegužės 1 – 15 d. Rinkimai vyks visose 10-yje apygardų, iš kurių trys dar yra suskirstytos į rinkiminius rajonus. Dešimt vienos apylinkės narių gali siūlyti toje apygardoje ar rinkiminiame rajone gyvenančius kandidatus. Kandidatai turi raštiškai sutikti kandidatuoti. Visi pasiūlyti kandidatai yra įtraukti į bendrą tos apygardos ar rinkimų rajono kandidatų sąrašą. Kandidatų skaičius neribojamas, bet kiek jų bus išrinkta į Tarybą, priklausys nuo toje apygardoje ar rinkimų rajone balsavusių skaičiaus.

JAV LB inf.

val. r. Suvažiavimo pradžia – 10:00 val. r.

Suvažiavimo metu bus perskaitytas metinis Lietuvių Fondo veiklos pranešimas, vyks rinkimai į LF tarybą ir į LF Kontrolės komitetą (į LF tarybą bus išrinkti 5 (penki), į Kontrolės komitetą – 3 (trys) nariai), vyks diskusijos.

Šių metų kandidatų į LF tarybą ir į LF Kontrolės komitetą sąrašas kartu su pranešimu apie suvažiavimą visiems balsuojantiems LF nariams buvo išsiųstas paštu 30 dienų prieš suvažiavimą.

Už kandidatus, pateikusius kandidatūras iki 2018 m. vasario 15 d., LF nariai gali balsuoti paštu arba asmeniškai suvažiavime. LF narys taip pat gali įgalioti balsuoti suvažiavime kitą balsavimo teisę turintį asmenį.

Papildomus kandidatus į LF tarybą ir Kontrolės komitetą galima bus siūlyti ir LF narių metinio suvažiavimo metu. Suvažiavime pasiūlyti kandidatai turės pristatyti trumpą savo biografiją ir atsakyti į pateiktus klausimus.

LF inf.

JUNGTINIAI ARABŲ
EMIRATAI

Dubajuje paminėta
Kovo 11-oji ir Lietuvos
valstybės atkūrimo
šimtmetis

Kovo 26 d. LR ambasada Egipte, kartu su vietos lietuviais, Dubajuje minėjo Kovo 11-ąją ir Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį.

Ta proga susibūrę Dubajuje ir kituose JAE miestuose gyvenantys lietuviai su ambasados konsulu M. Samuila ne tik džiaugėsi iškilėmis Lietuvos valstybės datomis, bet ir aktyviai diskutavo apie galimybes vietos lietuviams prisidėti prie glaudesnių ryšių su Lietuva mezgimo ekonominėje ir kultūrinėje sferose. Taip pat buvo aptarti įmanomi būdai didinti Lietuvos žinomumą šalyje ir regione, pasidalinta informacija apie galimus tolimesnius projektus, planuota tolimesnė bendra bendruomenės ir ambasados veikla.

Lietuvos ambasada Egipte kovo 26-27 dienomis Dubajuje vykdė konsulinę misiją, kurios metu buvo aptarnaujami ir konsultuojami šioje Persijos įlankos šalyje gyvenantys lietuviai.

LR URM

Lietuvos garbės konsulas Carlos Levenstein ir Lietuvos generalinė konsulė Laura Tupe.

LR URM

RUMUNIJA

Lietuvių bendruomenė
Rumunijoje šventė
Lietuvos šimtmetį

Š.m. vasario 16 d. vakarą Bukarešto „Hilton Garden Inn“ viešbutyje ambasados kvietimu Vasario 16-osios paminėti susirinko lietuvių bendruomenė, kuriai Lietuvos krašto apsaugos savanorių pajėgų bigbendas paruošė specialią lietuviškų dainų programą.

Vakaro metu taip pat vyko viktorina, kurios metu šventės dalyviai galėjo pasitikrinti Lietuvos istorijos žinias ir laimėti ambasados įsteigtus prizus.

LR URM

DISKUSIJA „LIETUVIŲ KALBOS APSAUGA: MITAI IR TIKROVĖ”

Balandžio 18 d. įvyko Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kartu su Valstybine kalbos inspekcija ir Valstybine lietuvių kalbos komisija organizuota konferencija-diskusija „Lietuvių kalbos apsauga: mitai ir tikrovė”.

Pasak konferencijoje dalyvavusios kultūros viceministrės Gintautės Žemaitytės, mūsų bendra pareiga – perduoti gražią ir išsaugotą lietuvių kalbą ateities kartoms.

Renginio metu buvo aptarta kalbos norminimo būtinybė ir reikšmė, kalbos priežiūros institucijų veikla, užsienio valstybių praktika bei kalbos vartotojų baimės priežastys.

„Labai svarbu kalbėti apie lietuvių kalbos apsaugą, su tuo susijusius mitus ir tikrovę. Kalba yra socialinė realybė, kurioje mes gyvename ir mitai ten – neišvengiami. Mes visi

kuriame kalbos tikrovę saugodami ar nesaugodami kalbos. Kalbant ir diskutuojant svarbiausia surasti kelius, kuriais mes norėtume kartu eiti, kad ta tikrovė būtų bendra”, – kalbėjo kultūros viceministrė.

Konferencijos metu pranešimus skaitė Seimo narys, žurnalistas Audronius Ažubalis, kalbininkė Rita Miliūnaitė, Vilniaus universiteto profesorė Irena Smetonienė, prozininkė, poetė, dramaturgė Renata Šerelytė, Vilniaus universiteto Baltistikos katedros profesorius, habilituotas daktaras, Lietuvos mokslų akademijos ir Europos akademijos narys Bonifacas Stundžia.

Diskusijoje apie kalbėjimo laisvės suvaržymus, naujus žodžius ir kalbininkų darbą diskutavo: vertėjas, literatūros kritikas Laimantas Jonušys, poetas, vertėjas Vladas Braziūnas, filo-

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Valstybinės kalbos inspekcijos ir Valstybinės lietuvių kalbos komisijos konferencija-diskusija „Lietuvių kalbos apsauga: mitai ir tikrovė”. **LR KM**

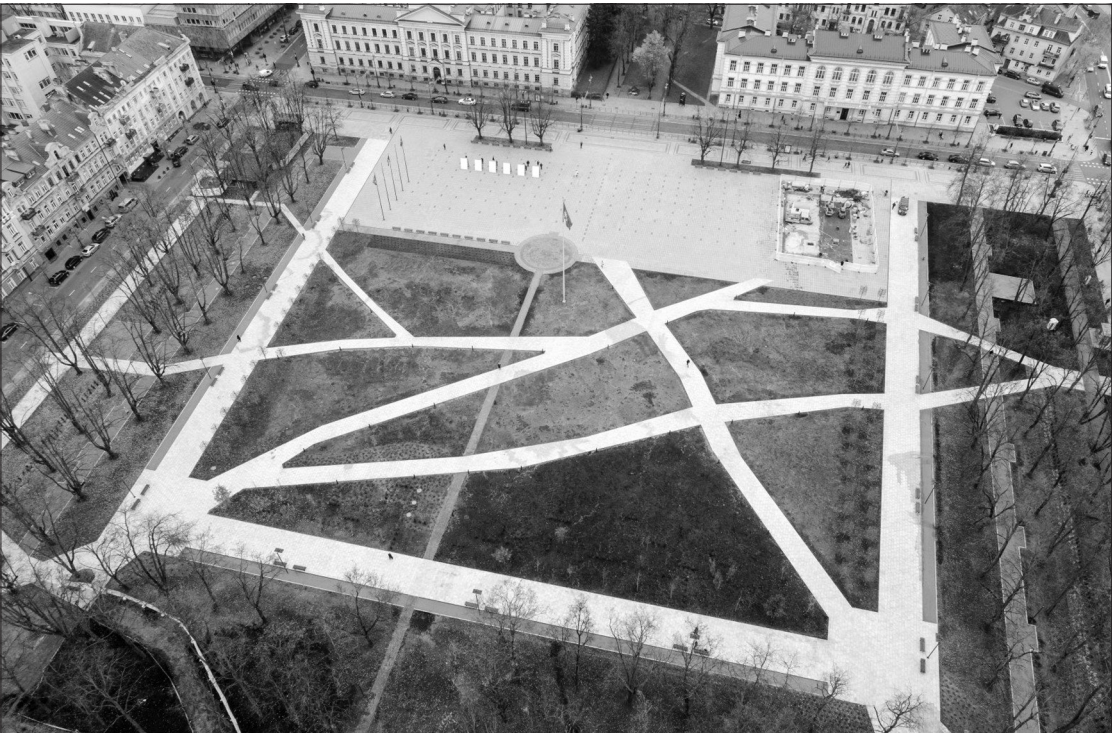
logas Stefano M. Lanza, muzikologas, „LRT Opus” programos įkūrėjas Darius Užkuraitis, Lietuvos radijo žinių vedėja

Odetą Vasiliauskaitę, Lietuvos radijo ir televizijos žinių vedėja Aistę Plaipaitę. Diskusiją moderavo Kalbos komisijos pir-

mininkas Audrys Antanaitis ir Kalbos inspekcijos viršininkas Donatas Smalinskas.

LR KM inf.

OFICIALIAI PASKELBTAS LUKIŠKIŲ AIKŠTĖS MEMORIALO KONKURSO LAIMĖTOJAS

Lukiškių aikštė iš paukščio skrydžio.

delfi.lt

Po abejonių Lukiškių aikštės konkurso procedūrų teisėtumu, Kultūros ministerija oficialiai paskelbė Vilniuje esančios reprezentacinės šalies erdvės memorialo laimėtoją.

Pasak kultūros viceministrės Gintautės Žemaitytės, jei vyriausybės teisininkai sprendimo formuluotėms neturės priekaištų, tai, kaip planuota, leis vyriausybei skirti 500 tūkst. eurų įgyvendinti atranką laimėjusio Andriaus Labašausko projektą „Laisvės kalva”.

„Yra patvirtinimas, kad kūrybinėse dirbtuvėse laimėjo Andriaus Labašausko projektas, kad A. Labašauskas yra laimėtojas. Buvo diskutuojama, kokia forma tas patvirtinimas turi būti, dabar tas patvirtinimas yra, vyriausybės kanceliarija, matyt, vertins, ar jis tinkamas ir tada bus galima judėti toliau”, – žiniasklaidai sakė G. Žemaitytė.

Anot jos, teisinė kolizija buvo kilusi dėl to, kad projektas atrinktas ne viešųjų pirkimų konkursu, o surengus mažiau įpareigojančias kūrybines dirbtuves.

Ministerija ir Šiuolaikinio meno centras po kelis mėnesius trukusių kūrybinių dirbtuvių pernai lapkritį paskelbė, jog jas laimėjo A. Labašausko „Laisvės kalva”. Laimėtojas paskelbtas atsižvelgus į specialistų komisijos bei visuomenės balsus. Sprendimu liko nepatenkinti antroje vietoje likusios realistinės Arūno Sakalausko kurtos Vyčio skulptūros šalininkai, jie sulaukė ir kai kurių parlamentarų palaikymo. Kliūčių įgyvendinti projektą įžvelgė ir Kultūros paveldo departamentas, pareiškęs, kad autoriaus sprendimai pakeistų vertingąsias aikštės savybes – lygų reljefą.

Lukiškių memorialo atrankos procedūromis suabejojo

Seimo Valstybės istorinės atminties komisijos atstovai. Savo ruožtu Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos pirmininkas Ramūnas Karbauskis neatmetė, kad oficialiai nepaskelbus laimėtojo, Seimas gali balsuoti dėl to, kokia skulptūra turėtų atsirasti aikštėje. Parlamentarai po pateikimo jau yra pritarę projektui, kuris nurodytų, kad sostinės Lukiškių aikštėje turi stovėti Vytis.

G. Žemaitytė pripažįsta, kad matomas pasipriešinimas Seime vis dar gali sukludyti projektui. Ji kartu pabrėžė, jog siekiama įvairių kompromisų su Seimu, organizacijomis, tačiau šiuo metu nėra svarstoma, jog aikštėje galėtų atsirasti ir Vyčio skulptūra.

„Nėra siekio įtvirtinti vieną kurią nors poziciją, galiausiai turi būti susitarimas. Ir meras kalbėjo, kad buvo susitikęs su patriotinėmis organizacijomis,

PATVIRTINTA SIMONO DAUKANTO 225-ŪJŲ GIMIMO METINIŲ MINĖJIMO PROGRAMA

Šiomet sukanka 225-osios gimimo metinės Lietuvos istorikui, rašytojui ir švietėjui, vienam iš pirmųjų tautinio atgimimo ideologų – Simonui Daukantui. Vyriausybė patvirtino S. Daukanto gimimo metinių minėjimo programą, rašoma Kultūros ministerijos pranešime.

Kultūros ministerija, bendradarbiaudama su socialiniais partneriais bei kitomis institucijomis, S. Daukanto atminimui pagerbti parengė kultūrinę, edukacinę programą. Dauguma planuojamų įgyvendinti priemonių bus skirtos besimokančiam jaunimui. Planuojama organizuoti keletą nacionalinių ir regioninių konferencijų, kuriose bus apžvelgta S. Daukanto veikla.

Bibliotekose, mokyklose bus organizuojami konkursai,

mes savo ruožtu dirbame su autoriumi, kad būtų tų kompromisų ieškoma. Dėl Seimo – nelabai galiu komentuoti, bet mes tikimės, kad aikštė bus su tvarkyta”, – sakė viceministrė.

Anot jos, patriotinės organizacijos šiemet yra palaidojusios dvi kapsules su šimtu relikvijų, susijusių su Lietuvos laisvės kovomis – sutarta, kad jos nebus judinamos taip išlaikant pagarbą.

Memorialas rekonstruotoje Lukiškių aikštėje turi būti pastatytas iki kitų metų gruodžio 1-osios, jam įrengti Kultūros ministerija skirs iki 500 tūkst. eurų, darbus vykdys Vilniaus savivaldybė.

Diskusijos dėl šios aikštės likimo vyksta nuo pat Nepriklausomybės atkūrimo.

LRT

Simono Daukanto bareljefas jo vardo gatvėje, Klaipėdoje. Skulptorius Lionginas Garla.

wikipedia.lt

edukaciniai renginiai, minėjimo popietės, parodos, susitikimai. Muziejai rengs parodas, skirtas S. Daukanto 225-osioms gimimo metinėms paminėti, Lietuvos istorijos institutas išleis monografiją „Giedrius Subačius. Simono Daukanto Rygos ortografija (1827–1834)”.

Visus metus planuojama rengti radijo ir televizijos laidas, kurios supažindins su istoriko veikla bei indėliu į Lietuvos politinį, visuomeninį, kultūrinį gyvenimą, jo literatūriniu palikimu, pateiks informaciją apie metų renginius.

LRT

ĮTRAUKTAS Į KULTŪROS VERTYBIŲ REGISTRĄ

Kaune esančiam Lietuvos pirmosios radijo stoties pastatui Kultūros paveldo departamentas suteikė apsaugą įrašant jį į Kultūros vertybių registrą.

1926 m. birželio 12 d. 19 val. į eterį išskriejo pirmieji lietuviško radijo žodžiai „Alio, alio. Kalba Kaunas. Lietuva”.

Įrašymas buvo vykdomas skubos tvarka, nes jis, parduodamas organizuojamame, bet dabar, jau be galimybės jį nugriauti, aukcione.

LRT

KULTŪROS KRONIKA

Balandžio 12 dieną Giedrės Bartelt galerijoje „Trofėjas“ atidaryta Vokietijoje gyvenančios lietuvių fotografės Jurgos Graf ir estų juvelyrės Ūlle Kouts darbų paroda. Fotografė Jurga Graf Berlyne pristatė savo darbų seriją „Egzistencinės raukšlės“. Tai - besitęsiantis foto projektas apie vyresnio amžiaus žmones, jų santykių su senatve ir savimi. Paroda veikė iki balandžio 21 dienos.

Balandžio 10-15 d. Pekine viešėjo antroji Lietuvos muzikos industrijos atstovų delegacija. Lietuvos muzikos verslo asociacijos nariai, muzikos agentūrų „Damn Good“ ir „Muzikos herojai“ atstovai Greta Lechavičiūtė ir Justas Čekuolis dalyvauja Tarptautinėje muzikos verslo konferencijoje „Sound of the Xity“. Siekiant geriau susipažinti su Kinijos muzikos rinka, klausytojų įpročiais, verslo kultūros tradicijomis, ateities tendencijomis, Lietuvos kultūros atašė Kinijoje parengė individualių tiriamųjų susitikimų programą, kurios metu Lietuvos atstovai turėjo progą užmezgti ryšius su Beijing Beida Jade Bird, How Young Productions, DDL, Music Dish China agentūromis, festivaliais MTA ir NEU.

Balandžio 1–3 dienomis didžiausiame tarptautiniame vaikų teatro festivalyje Izraelyje, organizuojamame Haifos teatro ir miesto savivaldybės, pasirodė vienas sėkmingiausių, teatro ir šokio produkciją vaikams kuriančių, Lietuvos šokio kolektyvų – „Padi Dapi Fish“. Ne kartą apdovanoti kūrėjai Izraelyje pirmą kartą.

Balandžio 3 d. Paryžiaus Orsė muziejuje (Musée d’Orsay) prasidėjo festivalis „Musica Baltica“, truksiantis iki birželio mėnesio. Įspūdingiausio Baltijos šalių 100-mečio paminėjimo kultūros renginio Prancūzijoje – Baltijos šalių simbolizmo dailės parodos atidarymo Orsė muziejuje – išvakarėse gausiai susirinkusi publika susižavėjusi klausėsi kamerinio orkestro „Kremerata Baltica“ smuikininkų Dzeraldo Bidva ir Madaros Petersonės, altininkės Santos Vizino, violončelininko Peterio Cirkso ir žymiojo lietuvių pianisto iš JAV Andriaus Žlabio koncerto. Programoje skambėjo kompozitorių Peter Vasks, Erkki-Sven Tuur, Giedriaus Kuprevičiaus ir Andriaus Žlabio kūriniai.

LR KM

ALEKSANDRAS GUOBYS

TENAI GIMTINĖ, VAIKELI...

Esė

(Pabaiga, pradžia „Dirvos“ sausio 2 d. laidoje)

Taip, Povilai! Po visų netekčių ir ligos, ji tikrai gyveno pas mane. Paliko ji šią mylimą žemę sulaukusi 84 metų. Jau visai gyvenimo saulėlydy ji dar paprašė, kad nuvesčiau prie tavo kapo ir į buvusios mūsų sodybos žemę.

-Bet gi tu, mama, visai nebeturi jėgų. Ką gi mes darysime nuvykę?- klausiau jos.

-Tenai gimtinė, vaikeli, - man atsakė. – Ten viso ko pradžia. Tai vienintelis mano sveikatos šaltinis. Žinau, mano siela ten vėl atgims. Nuvežk!

Aplankę tavo kapą, automobilį sustabdžiau tėviškėje ant kalnelio, kur stovėjo mūsų sodyba. Motina išlipo ir paprašė patraukti mašiną į šalį. Pamažu atsisėdo ant žolės ir ėmė šypsotis.

Ar tu matai, kokia žaluma aplink. Ir saulė, kaip jaunamartė, šitaip šviečia ir šitaip šildo! - kiek patylėjusi tyliau tęsė. - Ir nė vienos sodybos... Tuščia. Nuo krašto iki krašto.

Ji dairėsi aplink, giliai alsavo, liūdnei šypsojosi, kol staiga veidas nušvito:

- Štai ten, žiūrėk, toli, nuo miško pusės – lyg Povilas su šautuvu eina! Tai ką gi jis saugo?- lyg klausė, lyg stebėjosi.

- Jis saugo šitą žemę, šitą dangų, šitos žemės dvasią. Be jo ir tokių kaip jis, pati žinai, mūsų karta okupacijos metais būtų likusi be sielos, be savo kalbos ir be tėvynės meilės...

Ilgai ji sėdėjo toje žalumos platybėje, kol pagaliau, man padedant, sunkiai atsikėlė ir šypsodamasi pasakė:

Gimtinė... Nieko brangesnio pasaulyje nėra, vaikeli. Šitoje žemės platybėje ji tave šildo ir guodžia čia pažintu gerumu ir Dievo palaima. Atsimink, čia tikras tavo brolis gyveno, kovojo ir svajojo apie laisvą ir laimingą gyvenimą. Aš dėkoju jam, kad laisvės vardan jis pakėlė ginklą ir nugalejo! Savo mirtimi!

Iki pat sutemų motinos nepaleido gimtoji žemė. Kad ir nedrąsiais žingsneliais, ji norėjo eiti, eiti iki pat dangaus skliauto, nes su ja kaip gyva kalbėjo jos žemė, drauge su augintų gyvulėlių garsais, su paukščių čiulbesiu, lauko gėlių žydėjimu. Bet svarbiausia - su ja čia naujus namus, vėjo malūną statė, bitėms avilius kalė, su draugais gimtadienius šventė – jis, vyriausias jos sūnus Povilas, mūsų žemės šviesa ir šiluma!

Vilnius, 2017.12.19.

KIJEVE – FORTEPIJONINIO DUETO „DUO ZUBOVAS“ KONCERTAS

Velykiniame muzikos festivalyje „Dvasingumas vienija Ukrainą“ lietuvių pianistai Sonata Deveikytė –Zubovienė ir Rokas Zubovas.

LR KM nuotr.

Balandžio 10 d. Kijeve prasidėjusiame X tarptautiniame Velykiniame muzikos festivalyje „Dvasingumas vienija Ukrainą“ koncertavo garsus lietuvių pianistų duetas „Duo Zubovas“. Koncerte, pavadinimu „Muzikinis dialogas: Ukraina – Lietuva“, Ukrainos nacionalinės muzikos akademijos Didžiojoje salėje lietuvių pianistai Sonata Deveikytė –Zubovienė ir Rokas Zubovas pirmoje dalyje atliko M. K.

Čiurlionio simfoninę poemą „Miške“ bei kartu su šios akademijos kameriniu simfoniniu orkestru J. S. Bacho koncertą dviem fortepijonams.

Antroje dalyje žymus ukrainiečių pianistų duetas Iryna Aleksijčuk ir Jurij Kot taip pat atliko J. S. Bacho koncertą dviem fortepijonams bei tris trumpas I. Aleksijčuk savos kūrybos pjeses.

Festivalis, kurį jau dešimtų metų rengia Ukrainos

nacionalinė muzikos akademija, tęsis iki balandžio 28 d. Jame bus surengta per 30 įvairaus žanro koncertų, kuriuose kartu su Ukraina taip pat dalyvaus kolektyvai ir atlikėjai iš JAV, Izraelio, Vokietijos, Vengrijos, Italijos, Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos.

Lietuvių pianistų dueto dalyvavimą festivalyje finansavo Lietuvos Respublikos kultūros ministerija.

LR KM

FILMAS „ROMAS, TOMAS IR JOSIFAS“ – GATČINOS FESTIVALIO LAUREATAS

„Romas, Tomas ir Josifas“ plakatas.

LR KM

Gatčinos kino festivalyje „Literatūra ir kinas“ režisierės Lilijos Vjuginos filmas „Romas, Tomas ir Josifas“ buvo pripažintas geriausiu nevaidybinių filmų kategorijoje.

Tai – filmas, pasakojantis apie pasaulinio garso rusų poeto, Nobelio premijos laureato Josifo Brodskio (1940-1996) ryšius su lietuviais draugais ir Lietuva. Filme sužinome apie artimus J.Brodskio draugus

poetą, vertėją Tomą Venclovą ir fiziką, visuomenės veikėją Ramūną Katilių. Filmo kūrimą finansavo Lietuvos kino centras.

Prieš filmo peržiūrą prodiuserė Teresa Rozanovska pasidžiaugė, kad nepaisant politinio klimato filmas apie lietuvių meilę J. Brodskiui ir jo meilę Lietuvai galėjo būti parodytas Rusijoje.

Filmo scenarijaus autorė ir

režisierė L. Vjugina yra Rusijos televizinės dokumentikos mokyklos atstovė, daugelio apdovanojimų nominantė ir konkursų laureatė. L.Vjugina gimė ir augo Vilniuje, Klaipėdos gatvėje, vos dvi minutes kelio nuo namo, kuriame nuolat apsisistodavo J.Brodskis.

Festivalyje „Literatūra ir kinas“ buvo parodyta apie 50 kino filmų, juos pamatė per 13 tūkst. žiūrovų.

LR KM

„FEIKINĖS NAUJIENOS” IR SUKLASTOTA INFORMACIJA

Melagingų naujienų Lietuvos spaudoje netrūksta. Apie jas ir jų žalą įspėja Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas (www.vsd.lt).

G.Markevičiaus nuotr.

Jau kurį laiką žiniasklaida neriasi iš kailio dėl Rusijos įtakos buvusiuose JAV prezidentiniuose rinkimuose. Pasak *BuzzFeed* tinklalapio informacijos, per pastaruosius tris prezidentinių rinkimų mėnesius „feikinės naujienos“ buvo populiariaresnės tarp naudotojų nei tokių stambių informacijos šatinių kaip *New York Times*, *Washington Post*, *Huffinger Post*, *NBC News* ir kt. straipsniai. Pasaulis reikalauja iš *Google*, *Facebook* ir *Twitter* išsiaiškinti dėl suklastotų naujienų platinimo. Jane Wakefield savo straipsnyje www.bbc.com rašo, kad programuotojai paėmė situaciją į savo rankas. Daniel Sieradski sukūrė papildinį interneto naršyklėms, kurios atkreipia dėmesį į abejotinas svetaines, atsirandančias *Facebook* ir *Twitter* tinkluose. Daug kas kritikavo *Facebook* už nesugebėjimą susitvarkyti su suklastotų žinių patikrinimu. Jos įkūrėjas Mark Zuckerberg reagavo, rašydamas: „Mūsų tikslas tas, jog žmonės turėtų priėjimą prie tų istorijų, kurios jiems įdomios, ir mes žinome, kad žmonės nori gauti tikslią informaciją“. Jis taip pat paskelbė planus nu-

traukti reklaminį tinklalapių finansavimą, kur talpinamos suklastotos naujienos. Kremliaus finansuojamas kanalas *RT*, susilaukiantis Vakarų kaltinimų dėl Maskvos propagandos skleidimo, neseniai pats ėmėsi suklastotų naujienų demaskavimo. Jo nauja internetinė platforma yra skirta kovai su „dezinformacija“, išaugus tarptautiniam susirūpinimui dėl padažnėjusių suklastotų naujienų pranešimų. Internetinis šaltinis www.kl.lt rašo, kad Vakarų pareigūnai Kremlių kaltina dėl nusikaltimų Ukrainoje bei Sirijoje dangstymu ir kenkimu demokratijai užsienio šalyse. Šis Kremliaus finansuojamas kanalas *RT*, kuris anksčiau vadinosi „*Russia Today*“, buvo įsteigtas 2005 m. siekiant propaguoti Rusijos požiūrį į tarptautinius reikalus. Viešos diskusijos apie suklastotą informaciją nesiriboja čia paminėtais atvejais, bet atrodo, kad jos intensyvėja. Į jas su tam tikru pasitenkinimu įsitraukė ir JAV prezidentas bei jo opozicija. Man atrodo, kad visa tai praityje buvo vadinama propaganda. Panorau daugiau sužinoti apie propagandos

sąvoką. Čia į talką atėjo „Žurnalistikos enciklopedija“ (Pradai, Vilnius, 1997 m.). Propaganda (lot. *propago* – skleidžia, platina) yra pažiūrų, idėjų, teorijų, šūkių, programų skelbimas, siekiant jomis veikti žmonių pažiūras, skatinti tam tikrus veiksmus. Terminas sukurtas ir plačiausiai pradėtas taikyti per Pirmąjį pasaulinį karą, stengiantis priešus paveikti informacija apie savo pranašumą, išlaikyti, laimėti palankias nuotaikas tarp gyventojų. Propaganda yra netikslios informacijos skleidimas. Totalitarinėje visuomenėje valdžia propagandos techniką panaudoja įvestai valstybinei tvarkai šalies viduje ir užsienyje aiškinti. Vokietijoje buvo įsteigta Propagandos ministerija, o Tarybų Sąjungoje – Komunistų partijos propagandos ir agitacijos sky-

riai. Ten pat minima, kad nuo dvidešimtojo amžiaus ketvirtąjo dešimtmečio pradžios Lietuvos Respublikos Vyriausybėje buvo rengiami propagandos įstatymų projektai. Demokratinėse šalyse politikai vietoje „propagandos“ vartoja „politinę reklamą“, nors politinės kovos atvejais naudojami akivaizdūs propagandos būdai. O reklama, tradiciškai suvokiama kaip tiksli informacija apie prekę bei paslaugas, nieko bendro su politika neturėjo. Mano manymu, per gerai apibūdinta reklama - kaip „tiksliai informacija“. Gal taip ji prasidėjo, bet su laiku nuslydo nuo objektyvumo. Ką mano minėtas šaltinis sako apie objektyvumą? Tai vienas iš žurnalistinės veiklos principų, kurio esmė sudaro siekimas išreikšti tiesą, parodyti tikrovę be išankstinio nusistatymo, nepriklausomai nuo rašančiojo interesų bei simpatijų. Pažindamas ir atspindėdamas tikrovę, žurnalistas negali visiškai išvengti subjektyvumo, tačiau turi stengtis išlikti neutraliu, nepalaikyti kurios nors pusės. „Norint parašyti ar pasakyti apie ką nors objektyviai, dera pateikti kelis požiūrius, kelias nuomones apie tą patį dalyką, leisti pačiam skaitytojui ar klausytojui pasirinkti“. Objektyvus žurnalistas išdėsto patikimus faktus, praneša apie tai kas vyksta, palieka ribą tarp objektyvios tikrovės ir subjektyvios nuomonės, tarp tikro įvykio ir jo komentaro. Lengviau pasakyti, negu padaryti. Tam yra nustatytos gairės, randamos žurnalistų etikoje. Tai moralinės nuostatos, kurių žurnalistai turėtų laikytis savo profesinėje veikloje. Ši etika remiasi pamatinėmis laisvės ir atsakomybės kategorijomis. Anot minėtos enciklopedijos, pagrindinės žurnalistinės etikos funkcijos yra apginti žmogų

nuo neatsakingų asocialių visuomenės informavimo priemonių ir žurnalistų, stiprinti visuomenės pasitikėjimą žurnalistika, saugoti jos prestižą, ginti žurnalistą nuo valdžios ir privačių struktūrų spaudimo daryti tai, kas prieštarauja jo sąžinei. Įdomu, kad pirmas rašytinis žurnalistų etikos kodeksas buvo paruoštas Švedijoje 1900 m., tačiau nebuvo formaliai priimtas ar patvirtintas. Pirmuoju oficialiu teisiniu dokumentu laikytina Prancūzijos žurnalistų chartija, kurią 1918 m. priėmė Prancūzijos nacionalinė žurnalistų profsąjunga. Vėliau, 1923 m., žurnalistų etikos kodeksai buvo priimti JAV ir Švedijoje, 1927 m. Suomijoje, 1963 m. Norvegijoje. Lietuvoje 1995 m. Seimas priėmė nutarimą, kuriuo pritarė Europos Tarybos Parlamentinės asamblėjos rezoliucijai. Po to Lietuvos žurnalistikos centras parengė Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso projektą, kurį 1996 kovo 25 d. priėmė Lietuvos žurnalistų sąjunga ir kitos su periodine spauda susijusios grupės. Būtų įdomu kritiškai paa-

Romualdas Kriaučiūnas

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAISVADOMĖ JAV ŽURNALISTIKOS
LIETUVOS GAMINAMAS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

**BERKSHIRE
HATHAWAY
HomeServices**

**Alexandra S. Kudukis
Realtor®
Member of the Baur Team
A Trusted Name in Real Estate Since 1950**

**Professional Realty
310.433.9586 Cell
Alexskrealtor@gmail.com
Serving all of Ohio**

A member of the franchise system of BHH Affiliates, I.I.C.

RENGINIŲ KALENDORIUS

Gegužės 19-20 d. ŠALFASS rengia Jaunių krepšinio turnyną Detroite, MI. *ŠALFASS inf.*

IN MEMORIAM. PROFESORIUS DR. JONAS ANTANAS RAČKAUSKAS

Š.m. kovo 19 d. po sunkios ligos Beverly Shores, Indianoje mirė pedagogas ir visuomenės veikėjas prof. dr. Jonas Antanas Račkauskas.

Jonas Antanas Račkauskas gimė Lietuvoje, Švėkšnoje. Baigęs vidurinę mokyklą JAV, Čikagoje, 1960 m. įstojo į De Paulo universitetą, kur 1964 m. baigė pedagogikos ir psichologijos bakalauro, o 1968 m. – mokyklų administravimo magistro studijas. 1968 m. dar baigė Pedagoginį lituanistikos institutą. 1977 m., apgynęs darbą apie Edukacinės komisijos veiklą Lietuvoje 1773–1794 m., Otavos universitete (Kanada) įgijo pedagogikos mokslų daktaro laipsnį (disertacija *Educational Reform in Eighteenth Century Poland and Lithuania* Lietuvių istorikų draugijos išleista Čikagoje; liet. Švietimo reforma Lenkijoje ir Lietuvoje XVIII a. 1994 m. Vilniuje). 1963–1967 m. dirbo De Paulo universitete, nuo 1968 m. dėstė Čikagos valstybiniame universitete (1981 m. tapo jo profesoriumi ir ėjo šias pareigas 32 metus). 1966–1986 m. tarnavo JAV kariuomenėje (atsargos majoras). Įvertintas JAV kariuomenės apdovanojimais, aukščiausias – *Meritorious Servier* medalis (1986).

J. Račkauskas buvo aktyvus Amerikos lietuvių visuomenės veikėjas, įvairiai prisidėjęs prie lietuvių išlaikymo ir puoselėjimo išeivijoje. Žurnalo *Lituanus* redaktorius (1971–1978 m.),

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro (*LTSC; Lithuanian Research and Studies Center*) Čikagoje steigėjas ir valdybos pirmininkas (1981–2008 m.). Dalyvavo daugelio kitų lietuvių visuomeninių organizacijų, fondų, tarybų veikloje ir ėjo įvairias pareigas: Lietuvių istorikų draugijos vicepirmininkas (nuo 1971 m.), Lituanistikos instituto istorikų sekcijos pirmininkas (nuo 1978), Pedagoginio lituanistikos instituto rektorius (nuo 1979 m.), 1979–1988 m. Jaunimo centro direktorių tarybos pirmininkas, 1996–2000 m. Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas ir kt.

J. Račkauskas ir jo vadovaujamas LTSC rūpinosi Lietuvos ir JAV lietuvių ryšiais, ypač rėmė universitetus, bibliotekas – kvietė stažuotis LTSC ir globojo atvykusius iš Lietuvos studentus, dėstytojus, mokslininkus. Už aktyvią veiklą ir nuopelnus Lietuvai profesorius 1996 m. apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino IV laipsnio ordinu. J. Račkausko nuopelnus įvertino ir Lietuvos universitetai: 1995 m. suteiktas Vilniaus pedagoginio universiteto, o 2004 m. – Šiaulių universiteto garbės daktaro vardas.

Gedulingos šv. Mišios už a. a. dr. Jono Račkausko sielą buvo laikomos balandžio 22 d., 1 val. p. p. Jaunimo centro jėzuitų koplyčioje, Čikagoje. Po šv. Mišių buvo pagerbimas Čiurlionio galerijoje.

„Dirvos“ inf.

ŽIRGELIS LIETUVOJE

Iš Lietuvių kultūros šaltinių elektroninio sąvado „Aruodai“

1. Girdėjau kartą mažą vaiką, Kurs prašė taip gražiai mamos: – Mamyte, nupirk man žirgelį, Gražiausią žirgą iš visų. Ir gavo vaikas dovanų Gražius cukrinius arkliukus. Bet štai pravirko jis balsu: – Netikras, mama, šis arklys. Mamyte, pirk man žirgelį, Gražiausią žirgą iš visų. Mamyte, brangią žemę Gint eisiu. 2. Dažnai sapnuodavo jis žirgą, Gražiausią žirgą iš visų. Ir meldė jis Kalėdų senį, Kad jam atneštų dovanų. Ir per Kalėdas gauna jis Gražius iš medžio arkliukus. Bet vėl pravirksta jis balsu: – Netikras, mama, šis arklys. Mamyte, pirk man žirgelį, Gražiausią žirgą iš visų. Mamyte, brangią žemę Gint eisiu. 3. Ir štai praėjo daugel metų – Drąsi jaunystė jo veide. Prie vartų žirgas pabalnotas, O motinėlė jo liūdna. Dar mažas būdams, nesuprato, Kokia liūdna žmogaus dalia. Bet nujautimas jam pasakė, Kad žirgas jį lydės kare. – Sugrįšiu, brangi mamyte, Žirgelis štai mane lydės. Sugrįšiu, ir brangi žemė Bus laisva.

Iš tremtinio laiško Valstybės šimtmečio proga (LLKS leidinys „Varpas“, 2018, Nr. 3)

Žalia pievelė, tai gražu, tačiau ji negyva. Joje trūksta ARKLIO, kurį myli kiekvienas lietuvis ir labai yra jo pasiilgęs. Neišstremkite ir jo į nežinią. Jo palikto ir tremtyje ilgėjomės, jis yra ir mūsų valstybės simbolis.

Iš 2017-11-17 mitingo Lukiškių aikštėje

Lapkričio 17 d. Vilniaus Lukiškių aikštėje visuomeninis susivienijimas „Talka kalbai ir tautai“ kartu su Lietuvos laisvės kovotojų sąjunga surengė mitingą „Mes be Vyčio monumento statybų Vilniaus Lukiškių aikštėje ir pasmerkė Kultūros ministerijos daromas kliūtis šiam visuomenės ir Seimo sprendimui įvykdyti.

Mitingo dalyviai reikalavo vykdyti Seimo sprendimą dėl Vyčio monumento statybų Vilniaus Lukiškių aikštėje ir pasmerkė Kultūros ministerijos daromas kliūtis šiam visuomenės ir Seimo sprendimui įvykdyti.

Mitinge kalbėjo: Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos (LLKS) garbės pirmininkas Jonas Burokas, architektas, profesorius Marius Šaliamoras, jaunimo atstovas, politologas Dovilas Petkus, istorikė, profesorė – Rasa Čepaitienė, Sausio 13-osios brolijos pirmininkas Kasparas Genzbigelis, Nepriklausomybės akto signatarė, rašytoja Vidmantė Jasukaitytė, Seimo narys Audronius Ažubalis, asocia-

cijos „Talka kalbai ir tautai“ pirmininkas Gintaras Karosas, Laisvės kovų dalyvis, kunigas Robertas Grigas, istorikas Romas Batūra, vyskupas Jonas Kauneckas.

Mitingas priėmė nutarimą „Už Vytį, Už Lietuvos valstybę ir jos istoriją“.

Iš Lukiškių aikštės po mitingo – vandalizmo aktas

LLKS rūpesčiu Lukiškių aikštėje Šimtmečio rate įterptos ir pašventintos relikvijos, suvežtos iš Žalgirio, Salaspilio, Rygos, Gedimino kalno, Kražių, Kryžių kalno ir partizanų žūties vietų. Relikvijų amžino palaidojimo vieta yra po nuotraukoje matomu dangčiu (užrašas *Per amžius kovojusiems ir žuvusiems už Lietuvos laisvę atmintis ir pagarba*).

Kai vykdėme relikvijų įamžinimą, netikėtai prie iškeltos vėliavos Lukiškių aikštėje atsirado nedidelis, su trispalve ant kaklo žirgelis. Jis, ten ilgoką laiką ir stovėjęs, netrukus atsirado šimtmečio rate, greta relikvijų palaidojimo vietos. Nežinomo autoriaus ar autorių daili skulptūra tarsi liudijo paminklo prie relikvijų reikalingumą ir galbūt jo virsmą Vytimi.

Buvo gera stebėti, kaip joje šventoje vietoje prie arkliuko glaustosi vaikai, juo džiaugiasi, prie relikvijų dangčio sustoja ir šnekučiuojasi praeiviai. Greta Šimtmečio rato pagal projektą turi atsirasti paminklas kovojusiems ir žuvusiems už Lietuvos laisvę su Vyčio simboliu, entuziastų sukurtas žirgelis tarsi stengėsi išaugti į Vytį. Tačiau...

Š. m. balandžio 10 d. praeiviai pamatė vietoj žirgelio išmėtytas jo duženas.

LLKS garbės pirmininkas

„DIRVAI“ AUKOJO:

S.Simoliūnas, Detroit, MI.....	1000
B.Pautienis, Richmond Hts, OH	100
A.Muliolis, Euclid, OH.....	50
Francel-Jarasunas, L.Willowick, OH	45
A.Giedraitienė, Willowick, OH	45
K.Tautvydas, Green Bank, WA	45
V.Gelgotas, Willowick, OH	25
G.Karsokas, Cleveland, OH.....	25
V.Barzdukas, Cleveland, OH.....	20
I.Linartas, Lake Mary, FL.....	15
I.Petronis, Los Angeles, CA	15
K.Keblys, Baton Rouge, LA	10
Anonimas, Cleveland, OH.....	1

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

Jonas Burokas, kasdien praeidamas pro Lukiškių aikštę gerėjosi skulptūrele, nors nei jos autoriaus, nei statytojo nežinojo. Išvydęs nuniokotą žirgelį, apie vandalizmo aktą jis pranešė policijai ir dar kartą pagilino savo įsitikinimą, kad Vytis, kaip paminklas už Lietuvos laisvę kovojusiems ir žuvusiems, aikštėje tikrai reikalingas ir bus pastatytas.

Algimantas Zolubas

P. S. Paskutiniosiomis redakcijos žiniomis, aikštėje bus statoma „pievelė“.

Žirgelis.

Autoriaus nuotraukos.

GERIAUSIAM LIETUVOS LEDO RITULIO REZULTATUI PAKAKO VOS VIENOS PERGALĖS

hockey.lt nuotr.

Viena – tiek pergalių prieš 80 metų užteko Lietuvos ledo ritulio rinktinėi, kad ji pasiektų geriausią visų laikų rezultatą mūsų šalies istorijoje. Kauno „Žalgirio“ arenoje balandžio 22–28 d. įvyks pasaulio ledo ritulio čempionato IB diviziono kovos, kuriame žais „mūsų svajonių komanda“ praminta Lietuvos ledo ritulio rinktinė.

Prieš lygiai 80 metų Lietuvos ledo ritulio rinktinė vyko į savo pirmąjį pasaulio čempionatą. Tuo metu ši sporto šaka toli gražu nebuvo tokia populiari kaip šiais laikais, ir į aukščiausią divizioną kovoti su stipriausiomis rinktinėmis buvo priimami visi norintys. Būtent dėl to 1938 metais lietuviai iškovojo aukščiausią poziciją per savo pasirodymus pasaulio čempionatuose – liko dešimti, rašoma portale hockey.lt

Į tuometinę Čekoslovakiją vykę lietuviai buvo laikomi vienais iš silpniausių tarp 14 turnyre dalyvavusių rinktinių, tačiau kovingai nusiteikę mūsų šalies atstovai įrodė, kad ir jie mokėjo žaisti ledo ritulį. Jau pirmosiose turnyro rungtynėse jie šokiravo tuometinius turnyro dalyvius ir 1:0 įveikė rumunus iškovojo savo pirmą-

ją pergalę pasaulio čempionatų istorijoje. Pergalingą įvartį pelnė Vytautas Ilgūnas.

Galbūt vienas rinktinės lyderių būtų dar ne kartą baudęs varžovus ir padėjęs iškovoti daugiau pergalių, jei ne apsiškaiavimas prieš išvyką iš Lietuvos. Lietuvos delegacija nusprendė, jog mūsų šalies žaidėjai paliks namuose savo turėtas apsaugas ir jas įsigys Prahoje, tačiau jau nuvykus į šią šalį paaiškėjo, kad jų kaina buvo didesnė nei tikėjosi lietuviai ir planuotų pinigų apsaugoms nepakako, tad lietuviai buvo priversti rungtyniauti be dalies apsaugų.

Apsaugų trūkumas brangiai kainavo būtent V. Ilgūnui – kitose rungtynėse su lenkais po kieto varžovų veiksmo jam lūžo kairiojo peties raktikaulis, o be vieno rinktinės lyderių likę lietuviai patyrė skaudžią nesėkmę 1:8. Kaip vėliau kalbėjo pats nukentėjęs ledo ritulininkas, pamatę, kad mūsų šalies atstovai žaidžia be dalies apsaugų, lenkai specialiai pradėjo rungtyniauti kiekiau ir tai lėmė lyderio patirtą traumą, po kurios kiti Lietuvos rinktinės nariai rungtyniavo kur kas atsargiau, o tai taip pat atsiliepė rezultatams.

Trečiose turnyro rungtynėse Lietuvos rinktinė 1:10 nusileido vengrams, o čempionatą jie baigė skaudžiausia nesėkme pirmenybėse, grupės lyderiams šveicarams nusileisdami net 0:15. Nepaisant šių pralaimėjimų, galutinėje rikiuotėje lietuviai dalijosi 10 poziciją, o iki šiol mūsų šalies rinktinė net nėra turėjusi galimybės priartėti prie šio rezultato.

Šiais laikais pasaulio pirmenybėse dalyvauja kur kas daugiau rinktinių, o pagal dabartinę tvarką, norėdami pasiekti naują pozicijos rekordą, mūsų šalies atstovai turėtų ne tik laimėti šį divizioną, tačiau ir aukštesniame divizione iškovoti kelialapį į elitinį divizioną, kuriame kaunasi 16 stipriausių planetos ledo ritulio rinktinių.

Po nepriklausomybės atgavimo aukščiausią vietą lietuviai pasaulio čempionatuose iškovojo 2006 metais. Tuo metu sidabrą I divizione iškovojo Lietuvos rinktinės nariai galutiniame reitinge liko 19 vietoje. Nepaisant būsimų rezultatų planetos pirmenybėse Kaune, Lietuvos rinktinėi nepavyks pasiekti net ir šio pasiekimo: auksą rytoj startuosiančiose pirmenybėse iškovojo rinktinė bendroje pasaulio čempionato rikiuotėje užims 23 poziciją.

Pasaulio čempionato IB diviziono kovose Kauno „Žalgirio“ arenoje balandžio 22–28 dienomis Lietuvos rinktinė dėl teisės žaisti IA divizione paileiui kausis su Kroatijos, Rumunijos, Japonijos, Ukrainos ir Estijos rinktinėmis. Čempionatą transliuos LRT KULTŪRA.

LRT

68-osios
ŠALFASS
ŽAIDYNĖS

Planuojamos vyrų, moterų ir jaunių krepšinio varžybos, taip pat stalo tenisas, šachmatai ir galbūt tinklinis.

Grupės:

Moterų grupė
Komandos startinis mokestis \$300 + \$100(ŠALFASS)

Jaunių A (gimę 1999-2001)
Komandos startinis mokestis \$300 + \$100(ŠALFASS)

Vyrų A ir vyrų B
Komandos startinis mokestis \$350 + \$100(ŠALFASS)

Memorial Day weekend!
Gegužės 25 - 27 d.

Pasaulio Lietuvių Centre
14911 E 127th St
Lemont, IL 60439

Lemont Park District at Core
16028 W 127th St
Lemont, IL 60439

Spring Hill Suites by Marriott
125 Remington Blvd.
Bolingbrook, IL 60440

Speciali kaina \$109/naktis

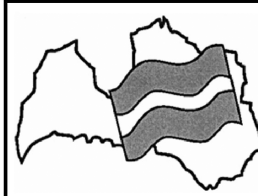
Rezervuoti galima telefonu
630-759-0529

Registracija ir platesnė informacija:
630-999-5312,
203-895-7147,
clklball@yahoo.com

ŠALFASS ŽAIDYNĖS (Lemontas, IL, gegužės 25-27 d.)

Vyrų divizionas A (Men's A Division)	(Junior A Division)
„Lituanica“ (Čikaga)	„Lituanica“ 11th (Čikaga)
Kanada (Torontas)	„Lituanica“ 12th (Čikaga)
„Juodkrante“ (Čikaga)	„Kovas“ (Detroitas)
Vyrų divizionas B (Men's B Division)	Moterų divizionas (Women's Division)
Grupė A	Čikaga 1
„Vytis“ (Čikaga)	Čikaga 2
„Kovas A“ (Detroitas)	„George Shimko Basketball Stars“
Jaunių divizionas A	„Dirvos“ inf.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

**Latvian Cleveland
Credit Union**

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM

Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.org

www.facebook.com/latvianclevelandcu

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

California Lithuanian Credit Union

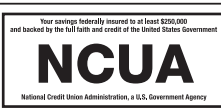
Santa Monica, CA

Savings 1.20%
IRA 1.40%

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

3 Year Term 2.25%
5 Year Term 2.50%
3 Year IRA Term 2.50%

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.